

Igy „védi” Anglia Irán függetlenségét

A moszkvai rádió teheráni sajtójelentéseket idéz, amelyek szerint pénteken iráni csapatokat ren- feltek ki az angol-iráni koalíciós hadsereg munkása sztrájkjának elnyomására. A szakszervezet vezetői szerint a sztrájkolókat elvágták a víz és élelmiszer utánpótlásától. A munkát néhány nappal ez előtt a szakszervezetek üldözése elleni tiltakozásul szüntették be.

A külügyminiszteri értekezlet első ülésének eredménye: az álláspontok ismertetése

As AFP diplomáciai szerkesztője írja:

A külügyminiszteri négyes értekezlet ülésének elnapolása után Byrnes amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy egyáltalán nem oszúgott el. A tájékozott megfigy- lők remélik, hogy az értekezlet má- sodik üléséig hátralévő négy

het folyamán sikerül a különböző álláspontokat egymáshoz közelebb hozni. Főlegesen volna, hogy to- vább folytassák az értekezletet a mostani időpontban, amikor többé már nincs szó arról, hogy ismertes- sék az egyes álláspontokat. Az érte- kezők a döntéseket több kérdés te- kintetében csak akkor hozhatják meg, ha a megbízottak az illető fő-

várookban előbb megbeszélést foly- tatnak a különböző politikai és hi- vatalos tényezőkkel. Végső követ- keztetésül megállapítják, hogy a mostani értekezleten, ha nem is va- lósítottak meg minden feladatot, mégis elősegítették, hogy most már mindenki fél pontosan ismeri a má- sik álláspontját.

Fiatalok! Ma 9-kor nagygyűlés a Petőfi-mozgóban

A brit csapatokat kivonják Indiából, ha...

Az indiai ügyek államtitkára kijelentette, hogyha az indiaiak által megállapított aktohmány a teljes függetlenség és a brit birodalmon való kivétel mellett dönt, a brit csapatokat azonnal visszavonják hazánk valamilyen megegyezés nem jön létre. A brit csapatok természetesen, minaddig Indiában maradnak, amíg az aktohmány el nem készül.

Franco propaganda központot állított fel Londonban

A moszkvai rádió ismertetette a „Daily Herald” jelentését, amely szerint Franco nagy propagandaközpontot állított fel Londonban. A központ neve „Spanoyl Inézet” lesz. E célra már kibéreltek egy nagy házat és az intézet vezetőjévé egy spanyol nyelvtanárt neveztek ki. A spanyol kormány az intézet céljaira hatalmas pénzüsszegeket bocsájt rendelkezésre.

ADÓPENGŐBEN ÁLLAPÍTOTTÁK MEG A CIPÉSZIPARI MUNKÁK DIJAIT

A közellátásügyi miniszter most megjelent rendeletével adópengőben meghatározta szabályozta a cipész- ipari javítási munkák díjait, továbbá a egrendelő által hozott anyag- ból mérték utáni lábbeli legmagas- sabb készítési díját. A rendelet pontosan meghatározza a javítási munkákhoz a megrendelőtől kérhető bóranyagmennyiséget is. A munka- díjon felül a szükséges apró kellé- kek, anyagok értékét, az üzemköl- ségeket és a hasznolt is magukban foglalják a díjak. A javítási munkák árát a cipésziparos maga köteles kiszámítani, ez azonban több nem lehet, mint a megállapított összeg és a felhasználásra kerülő bőr- és belsőanyag együttes összege. A ci- pész iparos az árakat köteles ki- függeszteni, az anyagbeszerzési számlákat megőrizni, továbbá a ki- fizetett munkabérekéről köteles jegy- zéskötést vezetni. A rendelet 3 munka- bérszámítási táblát és két táblát a bérszámítási táblákkal megállapított meg. Budapest- ten az elsőosztályú üzemekben a férficipő talpalás 120.000, sarkalás 55.000, fejezés, sarkalás, talpalás együtt 380.000 adópengő.

BUDAPEST ÚJ FŐKAPITÁNYA DR. MÜNNICH FERENC ELVÁRTS

Budapest új rendőrfőkapitánya a lemondott Solyom László helyett dr. Münnich Ferenc elvártás pécsi főispán, a MKP tagja lett. Az új főkapitány első helyettese Benjámin Olivér elvártás. A vidéki főkapitány kinevezése is megtörtént. Komáromi László pécsi rendőrfőkapitány lett az új vidéki főkapitány.

Négyévi börtönrre ítélték egy keretlegényt

A Népbíróság I. sz. tanácsa pénteken délelőtti tárgyalta Benkő Barna balmazújvárosi kreskedő népellenes bűnügyét. A vád szerint Benkő mint keretlegény a rábizott munkaszolgálatosokkal kegyetlenül bánt. A Népbíróság Benkőt 4 évi börtönrre ítélté.

Benkővel egy századnál teljesíté- tett szolgálatot Szűcs Rudolf is. Szűcsöt a Népbíróság felmentette, mert több tanú egybehangzó vallom- másából kiderült, hogy a munka- szolgálatosokkal jól bánt és igye- kezett nehéz helyzetükön segíteni. Ugyancsak felmentették Faragó Imre püspökudányi lakost is, akit azzal vádoltak, hogy két orosz ka- tonát, akik elmaradtak csapatuk- tól, átadott a németeknek. Miután Faragó hitelt érdemlően bizonyít- totta, hogy a cselekményt nem ő követte el, a Népbíróság indít- ványozta az eljárás megszüntet-ését.

MINDKÉT ANTONESCU HALÁLRA ÍTÉLTÉK

A román Népbíróság Antonescu Jánosot és Mihályt halálra ítélté.

A moszkvai rádió péntek esti je- lentése szerint a háborús bűnösök perében Antonescu tábornok halálos ítéletén kívül még két halálos ítéle- tet, 3 húsz éves kényszermunkáról szóló, két tizenöt és három tíz évi börtönbüntetéséről szóló ítéletet hoz- tak. Valamennyi vádlott vagyonát elkobozták. Az ítéletek fellebbeztek.

JAPAN DEMOKRACIA...

Nosaka és négy más kommunista képviselő kihallgatást kért a csá- szártól. Hosszú várakozás után a császári ház miniszterének a titká- ra fogadta őket és kijelentette, hogy nem beszélhetnek a császárral, mert ilyen fogadatlásnak nagy politikai kihatása lenne.

EGY ADÓPENGŐ
május 19-én 10.900 pengő.
(Ezer adópengő: 10,9 mill-pengő.)

RAKOSI MÁTYÁS LATOGATASA SZAKASITS ÁRPADNÁL

A súlyos műtét után lábadozó Szakasits Árpád miniszterelnökhe- lyettes, akinek egészségi állapota gyors ütemben javul, meglátogatta Rákosi Mátyás miniszterelnökhe- lyettes, a Magyar Kommunista Párt főtitkára. A két párt vezetője hos- szabb beható beszélgetést folytatott az összes időszerű politikai kérdé- sekről és mindezekben, mind az ál- talános helyzet megítélésében a leg- teljesebb összhang alakult ki közöl- tük.

Veres Péter, Nemzeti Paraszipár- elnöke is meglátogatta Szakasits Árpád miniszterelnökhe-lyettes és részletesen, barátságosan megbe- szélték az összes ügyeket, amelyek a két pártot érintik.

Nagy választékban
kartonok, flokkonok
legújabb divatszínekben
valamint mindenféle textilárúk
napj olcsó áron kaphatók
BLUM-nál Piac-utca 21. sz.

Megkezdődött az iparrevízióhoz szükséges nyomtatványok szétosztása

A Kereskedelmi és Iparkamara szétküldte az iparrevízió céljaira szolgáló nyomtatványokat a hatá- skörébe tartozó Kereskedő Társula- toknak és Ipartestületeknek. Ezzel kapcsolatban megegyezzer felhívja a Kamara az illetékesek figyelmét arra, hogy az iparosok közül csak a vendéglősöknek, szállodásoknak, kifőzdészeknek és kosmetikusoknak

kell az iparrevízióra vonatkozó nyomtatványt kitölteniük. Ezzel szemben a kereskedők kivétel nél- kül az iparrevízió astatyja alá tar- toznak, még a kölcsönkönyvtá- rok is. Azoknak, akik két vagy több iparjogostvány birtokában van- nak, elegendő egy nyomtatványt kitölteniük.

Súlyos fegyházbüntetést kaptak a homokkerti rablók

A statáriális bíróság pénteken délután fesszült légkörben folytatta a három homokkerti rabló ügyének tárgyalását. Az ügyész vádbeszéle- ben Fehér Zoltánra halálbüntetést, két társára pedig, tekintve fiatal ko- rukat, súlyos fegyházbüntetést kért. A védőbeszédok elhangzása után a bíróság ítéletozataira vonult vissza és 8 óra körül hirdette ki ítéle- tét. Gulyás Józsefet és Trancsóni

Sándort 12-12 évi fegyházra ítélték, Fehér Zoltán 10 évet kapott. Az ítélet indokolása többek között ki- mondja, hogy Fehér Zoltánnal azért tekintették el a halálbüntetés alkál- mazásától, mert a közelmúltban a statáriális bíróság hozott már ha- lalos ítéletet Szoboszlai Ferenc es- tében és ez elég elrettentő példa a közbiztonságot veszélyeztetők szá- mára.

A sertés beszolgáltatást vitatta a rendkívüli városi tanácsülés

A szegény többgyermekes családokat élelmiszerrel segítik

A városi tanácsülés délelőtti rendkívüli tanácsulés volt Öry Ist- ván főispán vezetésével és Végh De- ző helyettes polgármester elvtár- sunk részvételével. A tanácsülésre meghívták a Termelési Bizottságot is, tanácsadónak a sertésbeszolgáltatás kérdésében. Először az MNDSz és a Szak- szervezet kérelmével foglalkoztak, melyben a sokgyermekes, hadigon- dozott anyák és a dolgozó munkás- ság jobb ellátását követelték. Elha- tározták, hogy mintegy 2000 legszegényebb többgyermekes család részére családtagonként fél kg lisztet, fél kg sőt és egy kg borsot utal- nak ki most azonnal

tárgyaltak. Mint ismeretes, Debre- cen városának 1050 darab legújabb 30 kg súlyú sertést kellett volna már beadnia, ez a mennyiség azo- ban még távolról sem gyűlt össze. Igazság kedvéért a beszolgáltatást katasztrális holdanként vetették ki, azonban most sürgősen be kell grüj- teni a megszabott mennyiséget azoktól, akiknek több, vagy éppen megfelelő súlyú sertésük van. Az arányosítás azonban meg fog tár- lenni. Igénybe fognak venni a vá- ros helyében tartott sertésekből is. Lermésztesen mindig csak akkora mértékben, mint azt az egy család birtokában lévő sertések száma megengedi. A beszolgáltatásban azoknak is részt kell venniük, akik csak az öszel kapták a földet, vi- szont amit teljesítettek. 1946. évi beszolgáltatásba teljes egészében be- tudják. Másrészt az adóhivatalban folyik annak összeírása, hogy a nem mezőgazdasági népesség milyen arányban lesz köteles átvállalni magára a jóvátételi terheket: nem fognak tehát kibujni alóla a keres- kedők és iparosok sem.

A tanácsülés végül a HÉV újabb tarifacemelési kérelmével foglalko- zott, de egyelőre nem engedte meg a tegnap életbe lépett 40 és 60 mil- liós jegyárak újabb emelését.

Jól vigyázzon a bőrére!
Mielőtt eladná, hozza el hozzám, a legmagasabb árban veszek mindenféle NYERSBÖRT vagy cserélem KÉSZBORRE
Goldman László HATVAN-U. 45.
Telefón: 345

Kerékpár, varrógép Rádió, villanyszerelés
perszivógépek és alkatrészek és javítás gyorsan és pontosan
BLEIER VAJDA
Eladás, vétel, csere
HATVAN-UTCA 2.

VÁLL-LAPOK, SAPKÁK,
RANGJELZÉSEK
honvédség, rendőrség, vasutasok részére
„EGYENRUHÁZAT”
PIAC-UTCA 56.

háborús

Riesz István igazságügy elvtárs a londoni nemzetk- cialista értekezletre utazá- ben nyilatkozatot adott a Kurir-nak a magyar há- rósokról.
Kijelentette, hogy bár kormány Horthyt háború

Mit tart tisztító rendel

A ho 10 évi

A közigazgatás meglisz- lépítéséről szóló rendelet- tási utasítása, amely a le- minisztertanács elé kerül, ban meghatározza, hogy m- lalatoznál kerül sor a B- rendelet hatálya kiterjed a vármegyei, városi, államva- tai, állami vas-, acél- és állami közszén- és érte- tisztviselőkre és alkalmaz- oltalában az állam és önt- zati testület intézményeinek, tézményeinek, közműveinek moinek tisztviselőire és egy- mazottaira, valamint a és közalapítványok, a Fővá- munkák Nanácsa, az OTI, a Magyar Nemzeti Bank, a tészeti Központ és a vármeg- pok alkalmazottaira.

Kiterjed a rendelet o- olyan vállalatok, üzemek, mazottaira is, amelyek a- rolt közületek tulajdo- vagy vagyonú érdekelt- vannak.

A rendelet értelmében a- mazottak létszámát oly m- csökkenteni, hogy az 193- évbén alkalmazottak 90- maradhaj csak szolgálatban.

A rendelet értelmében a- helyezni azokat a tiszt- akik: 1. hivatali működésük szolgálatj az ország dem- újjáalakítását, 2. hivataluk me- nettétség vagy szorgalom hi- nem tudják ellátni. Ha ezek nem elegendők a csökkenté- gyelmebe kell venni a csá- anyagi körülményeket is. A szolgálati helyeken, amelyek száma nem haladja meg az 38-as létszámot, az alkalm- számát az eredetinek 80 sz- lehet lecsökkenteni. Az 193- létesített szolgálati ágaknál- tékes miniszter a pénzügy- rel egyetértve tett javaslatán- nisztertanács állapítja meg- tarthatók létszámát. Ez a létszámnak legalább 60 sz- de legfeljebb 80 százaléka le- rendelet

Viszontelad
Kerékpárgy
Mindennemű
SZENTESI FERENC
SIMONFFY-

Kelleme
TÓTH cukrász
Nagyerdő

Elsőrangú
méterárúk, seLYMEK
Márkus
és Dukesznel
Piac-utca 51 sz.

Csokona színház
Vasárnap fél 4-kor és fél 7-kor
Nápolyi kaland
Szenzációs táncos operett

Kamaraszínház
Vasárnap fél 7 órakor
Körhinta
K. Tóth Katalin vendégfelléptével
és Kováts Terus fellépésével

izióhoz
zétosztása

izóra vonatkozó
títleniük. Ennel
kedő kivétel nél-
o antalya alá ter-
kötésönkönyvtá-
két vagy több
bírókban van-
nyomtatványt

etést
rablók

fejváza itélték,
évet kapott. Az
lőbbek között ki-
Zoltánnál azért
alábüntetés alkai-
közelműltben a
hozott már halá-
lái Ferenc ese-
rettelítő példa.
szélyeztetők szá-

itatta
sülés

ameresítés, Debré-
0 darab legutóbb
et kellett volna
mennyiség azon-
sem gyűlt össze,
a beszoállítását
ként velotik ki,
ösen be kell gyűj-
pott mennyiséget
bb, vagy éppen
erésűk van. Az
an meg fog tör-
gnak venni a vá-
ott sertésből is.
dig csak akkor
et az egy család
sértések száma
beszoállításában
ell venniük, akik
tják a földet, vi-
enek. 1946. évi
jes egészében be-
az adóhivatában
írása, hogy a
i népesség milyen
ötöles átvállalni
li terhek: nem
ni alóla a keres-
sem.
ül a HÉV újabb
mével foglalko-
nem engedte meg
ett 40 és 60 mil-
o emelését.

ban veszek
ESZBORRE
AN-U. 45.
345

yszerezés
és pontosan
DA

KÁK.
SEK
széce
T66
56.

A magyar kormány háborús bűnösnek tekinti Horthyt

Riesz István igazságügyminiszter elvtárs a londoni nemzetközi szocialista értekezletre utaztában Bécsben nyilatkozatot adott a „Wiener Kurir“-nak a magyar háborús bűnösökről.
Kijelentette, hogy bár a magyar kormány Horthyt háborús bűnös-

nek tekinti, magas korára való tekintettel nem kéri kiadatását, ragaszkodik viszont a kormány József főherceg kiadatásához, aki még a fegyverletétel után is rádióbeszédben buzdította a magyar katonákat a harc folytatására. A magyar kormány értesült továbbá ar-

ról, hogy Albrecht főherceg, aki a nyilaskeresztespárt tagja és királyjelöltje volt, Párizsban él. Az igazságügyminiszter Londonból visszafel jövet egy helet Párizsban tölt el és ottartózkodása alatt el akarja intézni a francia igazságügyminiszterrel Albrecht kiadatását.

Mit tartalmaz a közigazgatás megtisztításáról és leépítéséről szóló rendelet végrehajtási utasítása?

A honvédség létszáma 20.000 fő lesz

10 évi fegyházzal büntetik a visszaélést

A közigazgatás megtisztításáról és leépítéséről szóló rendelet végrehajtási utasítása, amely a legközelebbi minisztertanácsra elő kerül, elsősorban nyilatkozatot adott a „Wiener Kurir“-nak a magyar háborús bűnösökről.
Kijelentette, hogy bár a magyar kormány Horthyt háborús bűnös-

a honvédség létszámát 20.000 főben állapítja meg és kimondja, hogy az államrendőrségnek az alkalmazottak 10 százalékát, de legfeljebb 5000 embert lehet elbocsátani.

Az 1944. december 22-e után beállított közzszolgálati alkalmazottaknak legfeljebb 10 százalékát lehet elbocsátani, illetve végelbírás alá vonni.
A tervezetet a hivatali főnök szolgálati úton terjeszti fel, amelynek alapján az illetékes miniszternek háromtagú bizottság tesz indokolt javaslatot. Javaslatot terjeszt elő a miniszterelnök, a Szakszervezeti Tanács, a törvényhatósági tanács első tisztviselője és a helybeli Nemzeti Bizottság is. A javaslat indokolásában elő kell adni a B-listára beírandó közalkalmazott terhére felmerült tényeket, amelyek a javasolt intézkedést indokoltá teszik.

Az előterjesztendő névsorát megállapító bizottságok elnökeit a miniszterelnök nevezi ki, ezenfelül agjai az illetékes minisztérium és a Szakszervezeti Tanács kiküldöttjei. A bizottságokba kijelölt tagok megbízatása bármikor visszavonható.

Intézkedés történt arra is a rendeletben, hogy az egyes hivatalokban előbb a magasabb fizetésűk ügyét tárgyalják le. A bizottság szöveggel határoz.

Azokat az alkalmazottakat, kiknek igazolása feddésnél súlyosabb volt, csak egyhangú határozattal lehet állásukban visszatartani.

A bizottságok határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs. Az elbocsátottak öt év eltelte után kérhetik ügyüknek újabb elbírálását.

Akiket minden szolgálati igény, vagy végkielégítés kizárásával bocsátanak el, az illetőnek ellátására jogosultjai úgy tekintendők, mintha az illető meghalt volna. Ha valakit minden végkielégítés nélkül bocsátanak el, amennyiben a 45-ik évi még nem töltötte be, a következő hónapban még megkapja fizetését,

ha 45 éven túl van, úgy még három hónapig kapja járandóságát. Akit úgy bocsátanak el, hogy végkielégítést vagy minden szolgálati igényt megvonnak tőle, úgy családja a kincstár teherbíró képességéhez mérten a szabályszerű alacsonyabb nyugellátást kaphatja, de ez legfeljebb csak 50 százalékra lehet a fizetésének. A mérték itt az, hogy az illető megélhetése, vagy jövedelemforrása biztosítva van-e vagy nincs.

Budapestben a rendeletet 1946. július 31-ig, vidéken pedig 1946. augusztus 31-ig kell végrehajtani. Az eljárást mellőzhetik azoknál, akik összes igényeik lemondásával maguk kéri szolgálati viszonyuk megszüntetését.

Végül intézkedik a rendelet afelel, hogy a bizottságok tagjait ne lehessen elbocsátani.

Az elbocsátott alkalmazottak a magánalkalmazás körében való elhelyezkedését előmozdító és könnyítő rendelkezéseket külön állapítják meg. Végül intézkedik, hogy a közigazgatás megtisztításával összefüggő eljárással kapcsolatos veszteséges esetén úgy a veszteségtörő, mint a megvesztegetésre tíz évig terjedhető fegyház szabható ki.

Pártközi megbeszélés

A Kisgazda Párt meghívására tegnap pártközi megbeszélésre gyűltek össze Debrecenben a politikai pártok képviselői. Az eszmecsere a legszívélyesebb hangulatban folyt le.

A fővárosi lapok

példányonkénti eladási árát május 19-től kezdve 30 millió pengőben állapítják meg.

HETI ELŐFIZETÉSI JEGYET minden laparústól vehet.

WEISZ
fest, tisztít
Arany János-utca 29.

Ballon-
kabát
főrluha, női kabát,
szövet, bőrszerű
Vágó Sándor
Piac-utca 33.
Széchenyi-utca sarok

Készül az új pénz!

A „Szabadság” értesülése szerint megindult az új pénz előállításának technikai előkészítése. Az iparügyi minisztérium biztosította az értek veréséhez szükséges bronz és alumíniumanyagot és a pénzverde felkészült arra, hogy augusztus 1-ig előállíthassa a szükséges éremmennyiséget.

Halálra ítélték Bilkey Pappot és Homolait

A Népbíróság Bilkey Papp Zoltánt és Homolai Ferenc orvostanhallgatót az államrend erőszakos felbontására irányuló tevékenység és háborús bűncselekmény miatt kötél általi halálra ítélte. Mindkettér kegyelemért folyamodtak.

A debreceni közalkalmazottak demonstratív nagygyűlésen követelték sérelmeik haladéktalan orvoslását

A MKP támogatja a közalkalmazottak követeléseit

A Közalkalmazottak Szakszervezete tegnap délelőtt 12 órakor demonstratív nagygyűlést rendezett. Több mint 2000 főnyi tömeg gyűlt össze az Arany Bika nagyerőműben, hogy meghallgassa a Szakszervezetek vezetőségének és a politikai pártok kiküldöttjeinek állásfoglalását a közalkalmazottak általános követeléseivel kapcsolatban.

Nagy Gyula, a városi alkalmazottak szakszervezetének elnöke nyitotta meg a gyűlést, feltárta a közalkalmazottak rendkívül nehéz és súlyos anyagi helyzetét. Ezután dr. Jenei Kálmán ismertette a közalkalmazottak követeléseit. Utána Rátz József, Szöllösi Albert a családi pótlék kérdéséről, majd Agoston György elvtárs a Nevelők Szakszervezete nevében szólta hozzá a tárgyhoz. Agoston elvtárs bejelentette a nevelők csatlakozását a közalkalmazottak harcéhez.

Ezután a politikai pártok kiküldöttjei szólaltak fel. Dusiczka Ferenc (PDP) után Szabó István elvtárs (MKP) emelkedett szóra. Szabó elvtárs rámutatott arra, hogy amikor egyes csoportok egy mozgalmat indítanak, meg kell állapítani, hogy közvetlenül kik ellen vezeték a mozgalmat, kitől várhatják a megoldást és mit érhetnek el. A közalkalmazottak élet-színvonalát fel kell emelni. A Magyar Kommunista Párt a fevett követelésekkel teljes mértékben azonosítva magát.

A követelés jogos s meg kell állapítani, hogy a kormány a 4600-1946. M. E. rendelet kibocsátásával megadta a lehetőséget és a keretét, hogy a közalkalmazottak illetményeit rendezhessék. Mégis a kormány intézkedéseit a minisztériumokban megbűjő reakció és bürokrácia megakadályozta.

Amikor a közalkalmazottak és a dolgozók a legnagyobb megpróbáltatásokat vállalták, a feketézók, spekulánsok, újgazdagok és gazdasági szabotálók igen jól élnek. A közalkalmazottak akciójának ezek ellen kell irányulnia és a demokrácia megerősítésére irányuló harcban a munkásosztállyal egy táborban kell küzdenünk. Egészen bizonyos, hogy a kormány meg fogja oldani a közalkalmazottak követeléseit és ezért ennek a nagy demonstrációnak a reakció ellen és a demokrácia mellett kell lezajlani. Szabó elvtárs nagy tetszéssel fogadott beszéde után Szabó Ist-

ván elvtárs a Szociáldemokrata Párt, Kónya László a Nemzeti Párt és végül Csőszt László a Független Kisgazda Párt nevében szólaltak fel. Csőszt László beszédében igyekezett munkáspártellenes hangokat megülni. Birálta, hogy a Szakszervezet vezetőségében csupán munkáspártiak foglalhatnak helyet.

Molnár József elvtárs, a hajdúmezei Szakszervezet titkára Csőszt beszédére válaszul rámutatott arra, hogy a Szakszervezetek a dolgozók érdekvédelmi szerve, amely osztályharc alapján áll és osztályharc alapján kell álljon mindaddig, amíg kizsákmányoló és kizsákmányolt van a társadalomban. Az egységontó törekvéseket másfélmillió szervezett munkás nevében vissza kell utasítani! Egyetlen munkáspárt sem adta hozzájárulását ahhoz, hogy a közalkalmazottak fizetése a magánalkalmazottakénak 60 százalékra legyen. A Szakszervezet mindenkor arra az álláspontra helyezkedik, hogy egyenlő elbánás elve alapján kell megítélni a dolgozókat és nem tesz munkás és munkás között különbséget.

Molnár József elvtárs beszédét állandóan igen nagy tetszés kísérte és beszéde után a vezetőség egy határozati javaslatot terjesztett a közgyűlés elé. A határozati javaslatban a Közalkalmazottak Szakszervezete tiltakozik a Gazdasági Főtanács ama rendelkezése ellen, amely a közalkalmazottak illetményét a magánalkalmazottak 60 százalékára kívánja megállapítani, tiltakozik a késedelmes kifizetések ellen, követeli, hogy a magánalkalmazottak kollektív bércinek fel-emelésekor mindenkor a közalkalmazottakét is állapítsák meg egyenlő elbánás alapján, tiltakoznak a jelenlegi családi pótlék-rendszer ellen és azt mindenkor a X. fizetési osztály 25 százalékában követelik. A 4600-1946. M. E. rendelet felbontásának alapján a késedelmes végrehajtási rendelkezés, szabotálás kivizsgálását követelik és a szabotálók eltávolítását. A közalkalmazottak a legteljesebb bizalommal viseltetnek a kormány-nyal szemben, a határozati javaslatban lefektetett teljesítést haladéktalanul követik.

A nagygyűlés a határozati javaslatot elfogadta és azt egy egyesített küldöttség fogja a legsürgősebben eljuttatni a kormányhoz.

Férfi méret
ING szerint
FRANK-nál Arany Bika főbejárát

Viszonteladók!
Kerékpárgumik. Diadalpapír- és hüvely
Mindennemű textil-, köt-szövött- és rövidárak
SZENTESI FERENC (Cégt.: Szentesi Ferenc és Leitner Jenő)
SIMONFFY-U. 2/c Telefon: 434

Kellemesen szórakozhat, táncolhat
TÓTH cukrászdában Szombaton és vasárnap délután
4 órától TÁNC és ZENE
Nagyerdő, Simonyi-út 38., villamos megállónál

A jobb jövőt hozó vetés

Irtó: Radó István

Igaz örömmel nézzük a közzétett ígéretét: a szépen megszűnő, zöldelő vetést, ahogy Hajdúböszörmény felé haladunk. A csütörtöki eső alapján eláztatta a város határát, tölcsérben áll a jó aratást hozó májusi esővíz.

A nagy parasztvárosba tartunk, ahová egy jó hét óta különös pezsgést, lendületet hozott a Magyar Kommunista Párt iskolája. Sok paraszti ifjú, leány alma teljesedik itt: hozzájut a vágyott könyvhöz, tanulásához, gazdasági és társadalmi igazságok megismeréséhez.

Kulcsár elvtárs — az iskola vezetője — büszkén számol be tanítványairól. Fiatal parasztleányok és lányokon kívül vannak köztük vasutasok, munkások, idős parasztemberek, értelmiségiek. Egyforma lelkesedéssel szívják magukba a tudományt, amely arra épül, hogy megértse velük a párt jelenlegi irányvonalát, a nemzeti összefogás politikáját, a népi demokráciát.

Ránktapad a sok tudásszomjazó, okos szem, amikor az államról és a népi demokráciáról beszélünk. Megoldódnak a nagy titkok. A marx-lenini elemzés alapján nem ismeretlen, csodálatos valami többé az állam, a mindenkori uralkodó osztály élnyomó szerve. Éles körvonalakban válik el a két, lényegében mélyen különböző államforma: a polgári és a népi demokrácia. Elvtársaink meglátják, hogy milyen kitűnő küzdőtér a dolgozók számára ez a népi rendszer, milyen hatalmas perspektívát, jövőt nyit meg előttük.

Az előadás után szünet következik. Elbeszélgetünk egymással, mindvégig szívében ott a Kommunista Párt iránt érzett nagy hála, hogy itt lehetnek. Kihaszaladjuk a néhány perces és megnézzük: hogyan és mit jegyeztek le az előadásból elvtársaink. Bizony, némelyik kezében rosszul, nehézkösen forog még a ceruza. Megvizsgáljuk őket: az a lényeg, hogy az eszük jól forogjon!

Egyik idősebb szovjati paraszti elvtársunk kemény kézzel írta le: „Két nagy feladat vár reánk. A munkás-paraszt egységet össze kell fogni, a másik pedig, hogy gazdaságilag is szabadabbá kell tennünk magunkat, a gazdasági demokráciát fel kell erősíteni.”

Egy kis sámsoni, igen értelmes parasztleány a népi demokráciáról szóló részből ezt tartotta legfontosabbnak:

„A népi demokrácia nem szünteti meg a magántulajdont, de követeli a parasztlakóévszázados jussát, a bányák,

nagyüzemek államosítását, ami kétségkívül a munkásosztály jogos tulajdona.”

Püspökladányi vasutas elvtársunk pedig büszkén szögezte le a sűrű sorok között:

„A népi demokráciában a hatalom a népe.”

A pihenő letelt. Rátérünk a délelőtti másik feladatra, az ügyvezető „konzultációra”, amikor is az elvtársak kérdézik, forgatják ki az etetőt.

Megindul a kérdés-áradat, alig tudjuk lejegyezni. Amikor pontosan a huszonharmadik kérdés repül felénk, leállítjuk a rohamot. Az elvtársak kitűnő képességeit, értelmét dícséri a sok okos kérdés. Csupa olyasmit kérdeznek, ami lényeges, amit tudniuk kell, amire nemcsak ők, hanem egész falujuk népe választ vár.

Egy-két érdekesebb kérdést tanulságos lesz itt is lejegyezni:

Tóth Vilmos tégláskerti elvtársunkat az érdekli, hogy a szocializmusban van-e magántulajdon? Mosolyogva hallgatja, hogy a szocialista államban nem hordanak az emberek közös zoknit, nem használnak közös fogkefét. Hát, persze, hogy van magántulajdon! Sőt, a dolgozók építhetnek maguknak családi házat, szerezhetnek autót, mindent, ami kényelmüket, boldog életüket szolgálja. De nem lehet senki kezében olyan magántulajdon, amellyel emberi munkáerőket zsákmányolhat ki, amelynek birtokában dolgoztalanul élhetne, nem lehet gyára, olyan birtoka, amit nem maga művel, bérháza. Tóth elvtárs és mind a többiek nagy helyességgel fogadják a választ, látják, hogy a szocializmus megvalósítása valóban a dolgozók érdeke.

A kis hajdúsámsoni parasztleány, Bíró Ezsébet azt kérdezi:

„Miért nem gondolt Hitler arra, hogy már Napoleon is megtámadta Oroszországot és nem tudott keresztülmenni rajta?” — Magyarázzuk neki, hogy a kapitalisták a legvégső fajtájuk, az imperialisták között vannak okos emberek, de amit csinálnak, végeredményben frültség: meg akarják állítani a megállíthatatlant: a fejlődést. A történelem kerekét, amelyik csak előre tud forogni, visszafelé szeretné forgatni. Esztelen kalandokba fognak, örült kísérlet volt Hitleré is, aki azt képzelte, hogy a kapitalista rendszer után következő szocialista rendszert annak hatalmas államát, a Szovjetuniót meg tudja semmisíteni. A kommunisták okosabb emberek, azért okosabbak, mert tudják, mit hoz az emberiség fejlődése, a jövőendő.

Nem akarják megállítani, se visszafelé forgatni a történelem kerekét, hanem előre halatni, mert akkor előbbre lát az ember az orránál, vezet a népet az új, szabadabb társadalom felé.

A huszonharmadik kérdést Doros Mária dohángyári munkásnő tette fel. Nem kicsi dolog fürja az oldalát. „Angliában van-e tudomásuk a dolgozóknak arról, hogy ők polgári demokráciában élnek és nem hiányzik-e nekik a népi demokrácia?” — hangzik a nagy kérdés.

A válasza mindenki nagyon kívánsi. Az elvtársnak beszélünk Angliáról, arról, hogy amikor kimondjuk ezt a szót:

Anglia, nemcsak a kis szigetországokra kell gondolnunk, hanem a hatalmas, minden föld-rezsré kiterjedő gyarmatbirodalomra. Az angol dolgozóknak ma még aránylag jó dolguk van. Amíg az angol tőkéskek kénye-kedvére dolgozik a sok hindu, egyiptomi, arab, néger és a többi sokszázmillió nép, addig nem hiányzik az angol munkásoknak az igazi népi demokrácia. A hatalmas, zsíros falatokból nekik is leesnek a kispolgári jólétet adó morzsák. De ez az állapot nem tarthat sokáig. A gyarmatok elnyomott népei lázadnak, ki akarják vienni nemzeti függelenségüket. Nem kétséges, hogy előbb-utóbb megteremtik saját hazájukat, szakítanak az imperialista angol tőkéskekkel. A népek szabadságharcának vezetője, nagy támazsa a Szovjetunió is segíti őket, hogy szabadok legyenek. S majd akkor, ha a kis szigetország mögött

nem áll többé a hatalmas gyarmatbirodalom, akkor majd hiányozni fog az angol dolgozóknak a hűsből-verből való demokrácia és meg fogják teremteni maguknak. Ekkor válnak ők is végre szabadok, mert nagy tanítónk, Marx Károly szava szerint: nem lehet szabad az a nép, amelyik más népet elnyom.

A huszonharmadik választán meg mindig nincsenek kielégítve az elvtársak. Egymásután buggyan fel aikkon a sok komoly probléma. Csak az ebédidő vet véget a tengernyi kérdésnek, feleletnek.

Késő este jövőnk visszafelé Debrecenbe. Arra gondolunk az úton, hogy olyan a mi pártunknak is, mint a termőföld. Elvtársaink pedig mint a magaszó, lassan beérő termés. Nőnek, fejlődnek és kenyeret, jobb jövőt hoznak a magyar népnek.

Helyes várospolitikát!

A fiatal magyar közleráság sikeres belpolitikai vonalvezetésének egyik előfeltétele a rugalmas, öntevékeny és céltudatos közélet, illetve várospolitika. Hiábavaló a kormányzat minden helyes rendelkezése, ha helyi viszonylatban a közigazgatás, valamint más közületek és szervek nem ismerik fel a helyi politika megfelelő irányvonalát. Sajnos, ezen a téren a legnagyobb nehézségekkel kell megküzdeni. A Horthy-rendszer nem nevelt ki demokratikus érzésű közigazgatási szakembereket és ez az oka, hogy országos viszonylatban közseg- és várospolitika jórészt nem is volt. Vonatkozik ez természetesen Debrecenre is. Igaz, hogy a legnagyobb nehézségek között kellett átvészelnünk az elmúlt esztendő, a lerombolt városnak közellétési szempontból nagy terhet jelentett a kormány többnapos itt tartózkodása. Megállapíthatjuk azonban, hogy mégis voltak olyan hibák, amelyeket ki lehetett volna küszöbözni.

Gondolunk elsősorban az elmúlt ösztől kezdődő helytelen várospolitikára. Debrecen dolgozói jól emlékeznek azokra az időkre, amikor kenyér hetekig nem volt és ami volt, az is ehetően. Emlékeztünk az olajellátásra, illetve teljes ellátatlanságra is. Ma már ismerjük a hibák okait. Tökéletes képpünk van a Hús- és Zsirihivatal ténykedéséről, tudjuk kik voltak a közigazgatásban azok, akik elszabotálták a közellátás helyes menetét.

Több mint egy esztendő van a hátunk mögött és egy év tapasztalataink birtokában felvázolhatjuk azokat a feladatokat, amelyek sürgősen neheznek a városra és nagy vonalakban megmutatjuk azt a várospolitikát, amelyet a közeljövőben a dolgozók érdekeinek védelmében és igényeik kielégítésére követnünk kell.

Rákosi elvtárs bejelentése és ma már mindenki előtt nyilvánvaló, hogy az országnak az új termésk után feltétlenül át kell térni a

kötött gazdálkodásra

Ez a dolgozóknak kizárólagos követelménye és az egyedüli mód arra, hogy az új termésk valóban azok élvezhetővé, akik annak létrehozásában országnak részt vállaltak. A kötött gazdálkodást szabályozó rendelkezések megalkotása a Nemzetgyűlés feladata, azonban helyi viszonylatban már most meg kell tenni az előkészítőket. A gyűjtő, elosztó és ellenőrző szervek megalakítására már most kell felkészülni. Nem közömbös számunkra, hogy milyen hivatalok végzik az előkészítő munkálatait, milyen technikai lebonyolítást nyújt a készletek összegyűjtése és

tárolása. Rugalmasan és öntevékenyen olyan várospolitikát kell csinálnunk, amely már most megteszi az előkészítőket a kötött gazdálkodás zavartalan és zökkenőmentes bevezetésére.

Másik konkrét várospolitikai feladat

az újjáépítés fokozása

A dolgozók érdekeinek szem előtt tartásával. A munkanélküliség leküzdésének ez az egyedüli módja, nem kevésbé az egyetlen lehetőség a lakásingóság megoldására. Elsősorban a félkész házakat kell befejezni, gondolunk itt a Dobozi- és Simonffy-utcai bérházakra. A romépületek eltakarítása és az építőanyag helyes felhasználása is az újjáépítés helyes munkájához tartozik. Az anyaggazdálkodásra fokozott ellenőrzést kell gyakorolni, ne hogy illetéktelenek, feketéköz kezébe kerüljön a lebontott építőanyag. Szorosan ehhez a kérdéshez kapcsolódik a közmunkaváltás helyes és célszerű felhasználása. A kormányzat engedélyezte, hogy a közmunkaváltás teljes összege Debrecen városában maradjon. Ezt az összeget elsősorban az újjáépítésre kell fordítani. A közmunkaváltás komplexumhoz tartozik az igazságos közmunkaváltás kivételése. Lehetséges állapot, hogy a közmunkaváltás is nagyrészt a dolgozókkal állítják. Fokozott ellenőrzésre van szükség ezen a téren és a „szabadfoglalkozásuk” súlyos megterhelésére.

Nagy feladatok várnak ránk

a város kultúrpolitikájában

is. Az iskolák rendbehozatala, fedél alá vonása elsőrendű érdek. Úszig ennek meg kell történnie, hogy a tanítás zavartalanul folytatható legyen. Be kell ismerjük, hogy Debrecen kultúrtele jórészt teljesen holtpontra jutott. A most megrendezésre kerülő kultúrhet sikere megindulásképpen szolgáljon olyan kultúrélet kifejléséhez, amely méltó az ország harmadik legnagyobb városához.

Közegészségügyünkben várospolitikai tekintetben már folyik a munka, azonban itt is — a súlyos anyagi nehézségek ellenére — vannak olyan problémák, amelyeket feltétlenül meg kell oldani. Elsősorban a munkáskórház sürgős felállítását szorgalmazzuk, továbbá lehetőséget akarunk nyújtani a dolgozóknak, hogy számukra a tisztálkodás valóságos válasszává válhassék. A magas fürdőárak elviselhetetlenek a dolgozók részére. Feltétlenül komoly kedvezményt kell adni a Szak-

szervezeteknek és ennek megfelelően felemelni az árakat a „szabadfoglalkozásuk” részére.

Az elmúlt tél fagyoskodásai szolgáljanak intő példaként a városnak és legyen meg az előkészületek

a faellátás

biztosítására. A fakitermelés állandó, az egyik Kossuth-utcai ház udvarában egész nap vágja a fát a gép, de hogy kinek, azt nem tudjuk, csak az kétségtelen, hogy nem a dolgozóknak. Látnuk módos emberek udvarait, ahol 10 öl fa is fel van rakározva, míg a proletáraszonyok fáradtságos galyszedéssel tudják csak ellátni szegényes tűzhelyüket. Helyes és igazságos tuskókitermeléssel biztosítani lehetne a dolgozók faellátását a következő télen, persze, megfelelő ellenőrzés mellett. Ezt a módszert mindenestire az illetékesek figyelmébe ajánljuk.

Tiszában kell legyünk azzal, hogy amilyen mértékben mi megmutatjuk és végrehajtani kívánjuk a dolgozók érdekeit szolgáló jó várospolitikát, a reakció mindent elkövet ennek elgáncolására. Azok az elemek, akik előidéztek az inflációt, az új pénz bevezetése után minden bizonytalanságba kezdnek majd, hogy az új pénz is kezükbe kaparinthatassék. A végrehajtott szervezési munkát vár. A piacok ellenőrzése komoly feladatot jelent és már most meg kell tenni az előkészületeket, szükség esetén a megfelelő intézkedéseket is.

Hagy és nehéz feladatok

azok, amelyeket nagy vonalakban felvázoltunk. Tudatosítani kell ezeket a problémákat az egész város dolgozóinak nagy tömegében, fel kell hogy ismerjék a helyes utat, mert csak abban a reményben képesek a hátralévő pár igen súlyos hónapot átvészelnünk, ha látják a bizakodó jövő beteljesülésének lehetőségét. A közigazgatás megtisztítása egyoldalú módot nyújt a végrehajtás sikeréhez, azonban ez nem minden. Nagy feladat vár a közigazgatásról a népi szervekre, Nemzeti Bizottságra, Termelési Bizottságra, valamint a három munkáspártra és a Szakszervezetre. Helyi viszonylatban is csak a munkás-parasztszövetség teljes megvalósításával leszünk képesek a ránk háruló nehéz várospolitikai problémákat megoldani és a dolgozók életirányvonalát felemleni.

MÁRKUS LASZLÓ

Mínál nagyobb az okozott kár, annál több költéségre kerül annak helyreállítása.

A Hitel visszajutt

Ha az ember a kerítésen túl bekukucskál a Kefegyről zöld bokrokon kívül nem gasztrólót lát. Hatalmas, kiégetek falai merednek az égnablakokkal, tető nélkül. De egész más kép fogadja a Régi lakóházakban, légyvédőcákban dolgozók a munkaköltözötték a műhelyeket.

A felszabadulás előtt a házások egyike alkalmával ládt és logett a Kefegyről. Ott voltak és összeegtek is, úgy kellett előkaparni a alól. Szerencsére, bár alapos szegegek, nem olvadtak fel, ki lehet őket puccolni és új képessé tenni. A munkások ijedtek meg a hallatlan nehéztől. Először harmincan, ne kezdtek az újjáépítést, aztán összesereglettek a többiek már körülbelül százkilencevőznek. Szerencsére a kőépőn maradt, a többi gépészeti kitesztították, rendbehozásuk szükséges asztalokat, padósszatokolták, ahogy tudták, guk erejéből.

A Kefegyről több fontos hasonlón, szintén szövetkeztékult a felszabadulás után. Kások, akik a romokból és kavasakból maguk építették gyárat, jogot formáltak az zős tulajdonára is. De nem feleslegesen pörösködni a kőgatóval sem, amikor visszatálasztották meg a szövetkezőgatójának. Azonban ő is hogy a szövetkezetet igyekező erőitenni, arra törekedtek mind máig arra törekszik visszajuttassa a gyárat régi nosának, a Hitelbanknak mába.

A munkások között igyekezőgatót kelteni a szövetkezőszer ellen és a bank mellé hogy sok szegény munkás meggyőződve, hogy érdeke hoz húzza. Olyan ajánlatot az igazgató a munkásságnak a szörmunka a szövetkezőgató gépi munka a banko és meglátják a munkások, hogy lyik osztályon dolgozóknak jobb? Hát persze, hogy a nek lenne jobb, mikor az üzletmonetot ő irányítja a szesze szerint. Az üzleti ügyésében nem vesz részt a munközül senki sem, utólagos ellenpedig a mai világban nagbe befolyást gyakorolni az teleré.

A munkateljesítmény jobb békében volt, de ennek nincslátatja. A munkások meg a kollektív fizetést és a kollektív semmiféle természetbeni nem kapnak és így realitívást csökken. Ők, persze, a emelvényekben, például meszámitják, mekkora a bér szövetkező indulásakor 4-5 löt is meg tudtak venni a hestől, ma egyet sem.

Mindennek csak egy magy lehet: a gyár vezetése gazda kieszőt a munkások kezébe

IMPRI

Inganyagok textíliáruk n

SZÓKI

Divatcipő-ujdonságok

JAKUS-nál

KOSSUTH-U. 1.

SZÓKI

A Hitelbank hatalmába szeretnék visszajuttatni a munkások tulajdonát, a Kefegyárat

Ha az ember a kerítésen keresztül bekukucskál a Kefegyárba, a zöld bokrokon kívül nem sok vizsgálatot lát. Hatalmas, kiégett épületek falai merednek az égnek, üres ablakokkal, tető nélkül. De odabent egész más kép fogadja a látogatót. Régi lakóházakban, légvédelmi pincékben dolgoznak a munkások, ide költöztették a műhelyeket.

A felszabadulás előtti nagy bombázások egyike alkalmával kigyulladt és leégett a Kefegyár főépülete. Ott voltak és összeégették a gépek is, úgy kellett előkaparni a törmelék alól. Szerencsére, bár alaposan összeégették, nem olvadtak fel mégsem, ki lehet őket puccolni és újra üzemképes tenni. A munkások nem ijedtek meg a hallatlan nehézségektől. Először harmincan, negyvenen kezdtek az újjáépítést, aztán lassan összesereglettek a többiek is, most már körülbelül százkilencvenen dolgoznak. Szerencsére a kazánház épen maradt, a többi gépeket jórészt kifizelték, rendbehozták, a szükséges alkatrészeket, padokat is készítették, ahogy tudták, a maguk erejéből.

A Kefegyár több fontos üzemhez hasonlóan, szintén szövetkezetté alakult a felszabadulás után. A munkások, akik a romokból és az ócskavasokból maguk építették újjá a gyárat, jogot formáltak annak közös tulajdonára is. De nem akartak feleslegesen pörösködni a régi igazgatóval sem, amikor visszatért, őt választották meg a szövetkezet igazgatójának. Azonban ő ahelyett, hogy a szövetkezetet igyekezett volna erősíteni, arra törekedett — és mind máig arra törekszik —, hogy visszajuttassa a gyárat régi tulajdonosának, a Hitelbanknak a hatalmába.

A munkások között igyekeznek hangulatot kelteni a szövetkezeti rendszer ellen és a bank mellett, úgy, hogy sok szegény munkás arról van meggyőződve, hogy érdeke a bankhoz húzza. Olyan ajánlatot is tett az igazgató a munkásoknak, hogy a szörmunka a szövetkezet legyen, a gépi munka a banké és majd megállják a munkások, hogy melyik osztályon dolgozónak lesz jobb? Hát persze, hogy a gépeseknek lenne jó, mikor az egész üzletmonetet ő irányítja a saját tetszése szerint. Az üzleti ügyek intézésében nem vesz részt a munkások közül senki sem, utólagos ellenőrzéssel pedig a mai világban nagyon nehéz befolyást gyakorolni az üzlet vitelére.

A munkateljesítmény jobb, mint láttában volt, de ennek nincs meg a látátja. A munkások megkapják a kollektív fizetést és a kalóriát, de semmiféle természetbeni jutalmat nem kapnak és így reálbérik feljavást csökken. Ők, persze, a saját természetbeni jutalmuk megőrzésében, például meszelésben számítják, mekkora a bérük. A szövetkezet indulásakor 4-5 meszelőt is meg tudtak vonni a heli keresetükből, ma egyet sem.

Mindennek csak egy magyarázata lehet: a gyár vezetőse gazdaságilag kiesüszött a munkások kezéből és

nem az ő érdekeit szolgálja. Most már csak arra kell vigyázni, hogy jogilag ki ne semmizék őket, mert a gazdasági bajokon könnyű lesz segíteni, ha a szövetkezeti rendszernek meglesz a biztos jogi alapja. Sajnos, még itt sincs végleges helyzet. A munkásság több mint egy éve megcsináltatta hozzáértő ügyvéddel a szövetkezeti alapszabályokat és azt benyújtotta az illetékes hatóságoknak. Fél év múlva formai okok

miatt elintézetlenül kapták vissza az aktákat. Benyújtották másodszer is, de azóta sem intézték el. Arpa kell gondolnunk, hogy valaki litokban, hátulról akadályozza a szövetkezet hivatalos elismerését.

Műhelyről-műhelyre járunk, az üzemi bizottság egyik tagja kalamazol. Nem győzi dicsegni Laczkó Sándor elvtársat, aki a megégett gépek javítását, tisztítását végzi, irányítja. Az egyik műhelyben öreg

munkással beszélgetünk, Rózsa József elvtársat, aki 41. esztendeje dolgozik a gyárban. Egészen a múlt esztendőig egyik műhely vezetője volt, most éppen oly szorgalommal dolgozik a „fésű” mellett, mint a többi munkás. De mégsem ő a legidősebb, hanem Tóth bácsi, az üzemi bizottság elnöke. Ő Debrecen egyik legrégebbi szervezett munkása, 1894-ben lépett be a Szociáldemokrata Pártba, a felszabadulás után pedig áttért a kommunizmusra. Már a múlt században részt vett a Pécs-körményi bányász-sztrájkokban, nem hagyta magán most sem kifogást Hosszú, dolgozó életének méltó jutalma lesz a virágzó, szabad szövetkezet.

Négyéves korig adjanak tejet a gyermekeknek!

Ellenőrizzék szigorúbban a tej orvosi igazolványra való osztását

Április elején nagy bajok voltak a tej körül. A teheneket is befoglák a tavaszi munkába és a beszolgáltatási morál is meglazult: kevés és rossz tej jött be a Tejközpontba. A takarmányhiány is nehezítette a helyzetet.

Örömmel adhatjuk hírel, hogy azóta lényegesen javult a gyermekek, anyák, betegek tejjelátása. Húsvét előtt volt a mélypont, azóta a beszolgáltatott és kiosztott tej mennyisége folyton emelkedik. A Tejközpont teljes elszámolásra és ezzel kapcsolatban a mulasztások pótlására hívta fel a gazdákat, úgyhogy most bejön sok, az előző hónapoktól elmaradt tej is.

Az április eleji napi 7-8-900 liter tejjel szemben ma már átlagosan 2000 liter hoznak be.

A sorbanállás teljesen megszűnt, reggel fél 8-tól délután 2-ig folyamatosan osztják a tejet.

Nagy könnyebbség az is, hogy a Vörös Hadsereg kiürítette itteni kórházait, úgyhogy csak alkalomszerűen veszi igénybe egy-egy budapesti, vagy átvonuló csapat számára a hivatalosan beszolgáltatott tej termékeit. A gazdáknak sem kell várniuk jövő hónap elejéig, hogy romlott pénzben kapják meg a tejük árát: mindenki akkor kapja meg a neki járó pénzt, mikor kéri.

Most már nem alaptalan az a kérdés sem, hogy négy éves korig kapjanak tejet a gyermekek. Köszönet Vilmos elvtárs, a Tejközpont egyik vezetője szerint ehhez már csak az

kellene, hogy szigorúbban ellenőrizzék a tej orvosi igazolványra való osztását. Sokan baráti alapon kaptak igazolványt ismerős orvosától, vagy pedig betegek voltak ugyan, de már régen meggyógyultak.

Többen kapnak tejet orvosi igazolványra, mint gyermekjegy-re: a Központban 612-en.

Mindnyájukat felül kellene vizsgálni!

Igy az igazán beteget is jobban el lehet majd látni, mint eddig. Tegnapról az Augusztia tüdőbetegjei is kapnak fejkenként fél liter, ezt az akció más súlyos betegekre is ki kell terjeszteni. Egy szó mint száz: adjanak tejet minden négy éven aluli gyermeknek és igazán betegeknek!

A két munkáspárt és a Szakszervezet mindenben támogatja az egyetemi alkalmazottak követeléseit

Az egyetemi alkalmazottak üzemi bizottságai összehívásos ülést tartottak pénteken délután 3 órakor a személyzeti előadóteremben. Bíró Albert elvtárs, az Egyetemi Alkalmazottak Szakszervezetének elnöke nyitotta meg az értekezletet, amelyen a két munkáspárt kiküldöttjei is megjelentek. Kobzos Sándor elvtárs ismertette az egyetemi alkalmazottak rendkívül súlyos anyagi helyzetét és felállította azokat a követeléseket, amelyeket haladéktalanul teljesíteni kell, mert különben az éhenhalás fenyegeti az egyetem dolgozóit. 400-családról van szó, akiknek helyzete egészen tragikus.

Az egyetemi dolgozók követelik, hogy fizetésüket időben és ne 4-10 napos késéssel kapják kézhez. Követelik illetményeik rendezését és a hetenkénti fizetést, 40 milliárd forgiókére van szüksége a debreceni egyetemnek, hogy a jövő télre az üzemi ellátást a legminimálisabb keretnek között biztosíthassa az egyetemi dolgozóknak.

Kobzos József elvtárs a kollektív szerződésekkel egyenrangú fizetést kér az egyetemi alkalmazottak részére. Feltárta ezután a debreceni Egyetem egyik legfőbb sebéit: a szénkérdést, 10 vagon szén utaltak

ki májusra a klinika részére, amikor a napi szükséglet 3 vagon. Ki számította, Budapest kétóránál szénellátásából egy teljes évre el lehetne látni a debreceni egyetemet. Egészen válságos állapotokat fog előidézni a szénhiány, a jelenlegi mennyiség mindössze egy hétre biztosítja az esti világítást.

Böszörményi Gábor elvtárs ismertette a szegődményesek súlyos helyzetét és ezek részére a kollektív béreket követelte.

A felszólalások után a két munkáspárt kiküldöttjei ismertették pártjaik álláspontját ebben a kérdésben. Kóvári László elvtárs (MKP) kijelentette, hogy ma mélyponton van a gazdasági helyzet és ezért a dolgozóknak reális követeléseket kell támasztani, de ezeket a követeléseket ne a demokrácia, hanem a faszizmus számlájára írják. Jogos követelések ezek mind.

A Kommunista Párt azonosítja magát velük és teljes mértékben támogatja egyetemesen a közalkalmazottak követeléseit.

A kötött gazdálkodás bevezetésével és a jó pénz megalkotásával két hónap múlva biztosítani tudjuk a létminimumot a dolgozók részére. Ezt a két hónapot pedig a legnagyobb áldozattalálással árán is, de ki kell, hogy bírjuk. Végül javasolta Kóvári elvtárs, hogy az egyetemi alkalmazottak csatlakozzanak a közalkalmazottak demonstratív nagygyűléséhez, és azokkal karöltve

tárlják fel panaszukat és kéri a sérelmek orvoslását.

Benkő elvtárs, a Szociáldemokrata Párt titkára hasonlóan elismerte az egyetemi alkalmazottak követeléseit és pártja részéről ő is a legnagyobb támogatást ígérte meg. Kihangsúlyozta, hogy a szegődményesek ügyében tisztességes jogi helyzetet kell teremteni és a kinevezettek illetményeit is feltétlenül rendezni kell. Munkalejárásról gondolkodni sem lehet. Ha 1941-ben gondoltak volna sztrájkra, az érthető lett volna, azonban ma minden ilyen kísérlet a demokrácia elleni támadást jelentené.

Tóth László elvtárs a Szakszervezet nevében rámutatott arra, hogy a hírák a kultuszminisztériumban megbújó reakcióban keresendők. Erre konkrét bizonyítékok vannak, ezért kézik az illetményrendezés, ezért a kifizetés körüli késedelem.

Az egyetemi alkalmazottak követeléseik feltárában ezt kell figyelembe vevők és akciójukat a gazdasági szabotálók ellen kell irányítsák.

Az értekezlet igen nagy létszámmal fogadta a két munkáspárt és a Szakszervezet kiküldöttjeinek rövid és határozott felszólalásait. Végül egy javaslatot fogadtak el. Szűkkörü bizottság alakult, amely kidolgozza memorandum formájában az egyetemi alkalmazottak követeléseit, csatlakozik a közalkalmazottak demonstratív nagygyűléséhez és küldöttségileg egységesen juttatják el azt a kormányzathoz.

Dolgozók írásh

A SZAKADÉK IRTÓZATOS,

szinte nagyobb, mint valaha; ha valamely emberen reverenda van, már halálra parancsolja a szék.

A gyöngébb lelkűek farizsusi, orvosi képmutatással öngömbösködnek a reverendához és mintha halálos ítéletet mondanának ki, úgy kiáltják ránk, akik nem színeskedünk, hogy „kommunista”.

Igen, főtisztelendő szerzetes tanár urak, vagyunk a gimnáziumban még egy néhányan, akik megvalljuk elvünköt és betörik a fejünk. Itt gyökeres reformra van szükség, mert az ifjúságba nem lehet belőfojtani a lelket! Hogyan akarják a tanár urak az új demokráciás Magyarországot ifjúságát nevelni? Úgy, hogy reverendáiból ellenzőt tesznek a diákság szeméretre?

Azt nem bánják, ha egy diák kizsádapárti jelvényt tesz a mellére. Legfeljebb csak a látszat kedvéért mondják neki mosolyogva, ne viselje az iskolában. De próbáljon valaki kommunista-párti jelvényt viselni! Sokan csak azért is kizsádanak mutatják vagy vallják magukat, mivel az inkább tetszik a szerzetes tanároknak, mint a kommunista vagy bármely más párt.

Ne akarják, hogy mellékutakon járjunk! Ha jellemes, elvüket megvalósító embereké akarnak lenni, akkor olyan nevelésre van szükségünk, akik minden véleményét tisztelnek és eltűrnek.

„Piarista diák.”

A PEDAGÓGUSOKNAK IS JÁR LAKÁS

Förjem egyetemi tanárségéd. Egy esztendeje az ő irodahelyiségében lakunk. Egy megüresedett szobát igényelünk ki, melyre azonban más is szemet vetett. Az illető városi tisztviselő és így módjában áll, hogy a hivatalokban maga felé fordítsa a közhangulatot.

Mi a döntést az illetékes fórumokra bizzuk, ő azonban minden lehetőséget felhasznál, hogy hangulatot keltsen ellenünk. Legutóbb a sajtót vette igénybe — úgy állítván be a helyzetet, hogy mintha „jobb társadalmi állásunk” miatt előnyben részesít a Lakáshivatal.

Le kell szögeznom, hogy nem ismerek semmiféle „társadalmi állást” s nem tudom, hogy mennyiben volna előnyben egy tanárségéd egy városi tisztviselővel szemben. Fej kell azonban világosítanunk a haladó értelmiség ellenségét: a pedagógusoknak is kell lakniok valahol.

Egy tanárségéd felesége.

A HETI ELŐFIZETÉSI JEGY szelvényét minden lapárusnál beválthatja újságra.

Most vegyen kerékpár-gumit, mert a jövő héten úgyis drágább lesz Katz Piac-u. 43. II. em.

Adózás, könyvelés: könyvelési szakiroda. Vörösmarty-u. 24. Tel.: 117.

IMPRIME karton, flockon, lavable, boiler, creppe de chine, Inganyagok és egyéb köt-szövött textilárúk nagy választékban kaphatók **SZÓKE, Kossuth-u. 7. sz.** (Eladás csak kereskedők részére)

Hőreghőrt, vadbőrt, nyúlbőrt, tollat, magas árban vásárol **HERSKÓ** Bajcsy Zsilinszky-utca 38. (Volt József kir. haros-utca.)

Kész teherneműk, strandpangolyok nagyválasztékban **Keller Edéné** szalonjában kaphatók, Bathány-utca 8. szám. Hozott anyagból is vállaltok.

A Nyugatismeretlen oldala...

A sző esdről elha yott vilá áról beszél
eg Franciaországból hazatért debreceni homv d

Nem minden nyugatos, nyugatról hazatért hadifogoly lett szemelése a Nyugatnak! Én különösen nem...
Ezzel kezdi beszélgetésünket egy francia és amerikai hadifogóságot járt, most hazatért debreceni fiatalember. — Éretteg beszélt, mégis „csak” honvédig vitte, mert nem akart bekerülni a régi rendszer „elítgárdájá”, a hivatalos tisztikart majmoló hivatalos tisztetek szolgalekú hadába.

Sokan, nagyon sokan vagyunk, akik megismertük a „mü-volt Nyugatot” arról az oldaláról is, amelyről kevesen tudtak s mi is keveset tudunk. Csak azok jönnek haza egokig dicsérve a „nyugati kulturát, akik a fogolytáborokból ki-kikerültek az amerikai konyhák istenkisértő, pazarló világába s a szemétként öntött mazsolás kalácskenyeret és magyarórkezes húsoke elvették a látásukat. Az, hogy a néger szakács jóindulatából minden nap telezabálhatták magukat abból, amit az amerikai katona tányérján hagyott, elvetté józán gondolkodásukat s a hányásig jóllakottság hadifogoly nál ritka érzése elnyomta bennük az itélet szavát. Furcsán hangzik, de igaz, hogy nekünk, akiket mindig a tábor szőgesdrő-tja zárt körül, elvetté a legfontosabb életelentet: a szabadságot, nekünk a szőgesdrőt nyitotta meg a perspektívánkat, elgondolkasztott és látattott. A gondolatokból idehaza tett lez s hiszem, hogy sokan fegnak a helyes útra térni...

Mit tapasztaltunk? Mindenütt csak rézáréllenséget, közömbösséget, ha nem gyűlöletet. Szeretett nem nagyon virágzik ki a hadifogolytáborokban. Gyűlölet annál inkább. Meggyűlöltük hűbinkért magunkat. De soknak nyílt ki a szemé és meaculpázott, hogy juttattott bennünket a náci propaganda szőzalata, az idegen érdekekért vívott harc, a nép igazi érdekeinek meg nem látása. Meggyűlöltük a németeket. Nemcsak azért, mert az esztelen harcba berángattak bennünket, nemcsak azért, hanem azért is, hogy — ez nem túlzás —

mindig a németek foglyai voltunk.
— Franciaáknál, amerikaiáknál egyaránt, akármilyen hihetetlenül hangzik is, németek irányítottak mindent. Az amerikai némtörődőmsége, a francia hánagsága a hadifogolytáborok irodájában dolgozó németek kezébe juttatta mindenütt a vezetést. Nekünk magyaroknak hiába voltunk sokszázas csoportban, mindig német „Lagerführer”-eket adtak, német irodistákat, német szakácsokat. Eredmény: magyar a legrikább esetben került ki munkára, könnyű és jó ellátással járó munkára, az a németeknek volt fenntartva, leveleket csak németül írhattunk — egy sem érkezett haza —, ezer magyaron harmine kövér német szakács elősködött s míg mi napi fél liter híg lőtyőt kaptunk, ők tojásos spaghet-

tiket és húsokat ettek. A mi anyagunkból lopták. Izzó németgyűlölet alakult ki s ha egy németet láttunk, csak káromkodásra nyílt a szánk.
— Hogy Franciaországba kerülünk, az is a németeknek köszönhető. A táborból 20.000 németet kértek Franciaország újjáépítési munkáira. Az amerikai táborparancsnok német irodája 4000 magyart is bedobott a 20.000 közé. A francia táborban két hét múlva jöttek rá, hogy mi magyarok vagyunk...

A francia fogság sohasem volt leányálom, e háborúban sem volt az. Elhisszük, hogy az országnak magának sincsenek készletei, hiszen láttuk, amint a hadifogoly konyháról kikerülő hulladékból — s mi lehet az, amit még a hadifogoly is hulladéknak itéli — a szemétdombon jőltöltött francia civilek szedgettek. Mégis ez a tudat nem tudta megöltöteni gyomrunkat, még kevésbé az a naponta kétszer kapott fél liter főt sárgarépa, amit néha kruplihájjal „sűrítték”. Egy kis kenyér hozzá s vége a napi élelemnek. De itt legalább volt kenyér.

Az amerikai fogság első napjaiban alig volt kenyér, egyszer egy hónapig szinét sem láttuk a kenyérnél! Pedig a kulmbachi tábor mellett volt egy német katonai kenyérraktár, tele német komisszal, az amerikaiak azonban azt mondták, hogy az nem való embernek s inkább nem adták kenyeret.
— Fogvatartóink iránt nem tu-

dott különösebb szeretetet kelteni a bánásmód sem.
(Visszatérít ismerősünk itt olyan súlyos eseteket sorolt fel, amelyek közlését külpolitikai érdekeink nem teszik lehetővé.)
— Egyetlen egyszer találkoztunk részvétellel, igaz emberi együttérzéssel.

A Francia Kommunista Párt lapja, „La Nouvelle République” emelt szót a poitiers-i táborban éhezettett és dolgoztatott csontvázak érdekében. Háromhasábos riport, tele együttérzéssel, azzal a fenkölt hővél, amely mindenkit elragad, ha az általános emberi jogokat sörtik. Szól a nehéz munkáról, „fanfómok húzzák a hengert, csontvázak esáknányoznak”, szól a rettenetes ellátásról, sárgarépalévesekről...

A foglyok melletti kiállásnak meg is lett az eredménye. Felfigyelték nyomorult helyzetünkre, a régi első világháborús francia tisztikarból származó táborparancsokat leváltották s helyébe egy fiatal maquis-mozgalomban (ellenállási mozgalomban) résztvett, emberséges úszit korúlt. Személyesen felügyelt arra, hogy a német szakács legálább is olyan mértékkel mérjen nekünk magyaroknak az ételből, mint a németeknek, sőt a legenygült magyaroknak két kanállal is adatott s nemsokára magyarok is bekerültek a konyhára dolgozni. Lassan megállt a halál-hullám, már csak egy-két magyart vittek ki a hullaszállítók reggelenként a vi-gyázába meredt bajársak sorfala között s aztán ez is megállt. Átvészeltük a telet, pokrócokat kaptunk és lassan megszabadultunk a telvek hadától.
— Így jött el aztán végre a nagy nap, amikor mindnyájunk ószintó vágra — bejeljesedett! hazajöhetünk...

AZ IFJUSÁG A MIÉNK!

A hajdúszoboszlói MADISZ-ifjúság tanújeléi adta, hogy áldozatoktól sem riad vissza, ha munkájával a demokráciát szolgálhatja. Látva a hadiárvaik és a még haza nem tért hadifoglyok gyermekeinek nyomoruságos helyzetét, segítségül hívta a MNDSZ és a Nemzeti Segély felkes tagjait, hogy kiadja a jelszót egy gyermekotthon felállítására. Aldozatos munkával, kevés szabadeidejüket felhasználva, gyűjtést indítottak, melynek eredményeként még e hó végén átadhatják a gyermekotthont rendelkezésének.

Ki kell emelnünk a hajdúszoboszlói MADISZ leánycsoportját, a Molnár Erzsébet, Beke Júlia, Bíró Margit, K. Kovács Mária, Simon Irén, Keserű Júlia, Szabó Eta, Sándor Erzsébet, Lengyel Irén, Doró Piroksa és Kovács Irén tag-társnőket, akik Mohácséi László tükár irányítása mellett, lelkes munkával, fáradságot nem ismerve, biztosították a szoboszlói kis árva-otthonának felépítését, felszerelését és élelmiszereivel való ellátását. Nem ez az első MADISZ-szervezet, mely éjt-nappallá téve fáradozik, hogy munkájával segítse a demokrácia felépítését. A csapó-kerti gyermekotthont alig párnapja adta át rohammunkája eredményeképpen az otthont gyermekotthonból MADISZ-ifjak dolgoznak a ből MaDDISZ-ifjak dolgoznak a

termelést. Egyeken rohambrigádok termelést Egyeken rohambrigádok alakulnak az elhagyott földek megművelésére. Ahol lehet, segítséget nyújtanak az elpusztított gyárak rendbetozatálására. A MADISZ-ifjak mindenütt ott vannak, ahol a demokráciát építeni kell, de ott lesznek akkor is, ha ezt a demokráciát meg kell védeni. Így válaszol a reakció támadásaira, így bizonyítja, ha a külföld előtt, hogy nem azonos azokkal a fasiszta banditákkal, akik a magyar nép tekintélyét akarják aláásni és telkekkel, cselekedeteikkel bizonyítják, hogy a magyar demokrácia leghűbb őre a magyar ifjúság.
A MADISZ szoboszlói szervezete is tevékenyen kiveszi ebből a munkából részét azzal a jóleső érzéssel, hogy hajlékot adhat a város árva-gyermekeinek és munkájával a magyar demokráciát építi.
A MADISZ-ifjak munkái megnyugtattak bennünket és nyugodtan állíthatjuk: az ifjúság a miénk! (K. T.)

VEGYEN HETI ELŐFIZETÉSI JEGYET! A 6 szelvényből álló előfizetési jegy ára 6 köznapi lap árának felel meg. A szelvények tesszészserint napokon, tehát vasárnap is beválthatók újságra, úgy-hogy heti előfizetőink a vasárnapi nagyobb terjedelme miatt drágább lapot ugyanannyiért kapják, mint a köznapi.

Pártszervezeteink kitünő munkát végeztek a 12-i házi agitáción

Rendkívül komoly és alapos előkészítő munka előzte meg a Magyar Kommunista Párt május 12-i sajtóagitációs napját. Az egyes pártszervezetek már napokkal előre pontos tervezeleket készítettek az elvégzendő munkáról.
Vasárnap reggel minden kerületi pártszervezetben gyülekeztek elvtársaink, hogy a kidolgozott tervek alapján sorra látogassák Debrecen dolgozóit és eljuttassák hozzájuk a munkások, parasztek, értelmiségiek harcos lapját, a „Néplap”-ot. Pártszervezeteink egymással versengve igyekeztek lapunknak minél több előfizetőt gyűjteni.

Kimagasló eredményt ért el ezen a téren Pinczés elvtárs irányításával a Belváros I. sz. pártszervezet. Sok-száz lakást jártak végig belvárosi elvtársaink, új híveket szereve a munkássajlonak. Egyénileg Grünfeld György elvtárs érte el a legjobb eredményt.

Szép eredményt ért el Szabadságlelepi pártszervezetünk, mely Medve elvtárs vezetésével az egész telepet felölölő agitációt folytatott le. Szabadságlelepi elvtársaink, fellekesedve a szép eredményekről, még a késő délutáni órákban sem akarták abbahagyni az agitációt. Párttag-jainkat mindenütt örömmel fogadták s egyben megragadták az alkalmat

arra, hogy ügyes-bajos dolgaikat elpanaszolják elvtársainknak s közösen próbáljanak javítani azokon.

Dicséretet érdemel Rákosi-lelepi pártszervezetünk is, ahol elvtársaink — figyelembe véve, hogy a Rákosi-lelepi egyike a legszegényebb kerületeknek — komoly eredményt értek el. Fényes bizonyítéka ez annak, hogy párttagságunk legszegényebb tagjai is ragaszkodnak pártunk sajtójához. Több helyen is előfordult itt, hogy egyesek nem voltak képesek előfizetni a „Néplap”-ra és ezért hárman-négyen közösen fizettek elő.

Jó munkát végzett Csapó-kerti és Nyulás-lelepi pártszervezetünk, ahol a telep szegénysorsú lakossága is szép számmal szaporította a „Néplap” olvasóinak táborát.

Teljes mértékben megállták azonban a próbát többi pártszervezeteink is. Párttagságunk megértette a párt felhívását, a munkássajto terjesztésének fontosságát s — vasárnapi szabadeidejét nem sajnálva — lelkesedéssel végezte a kiszabott munkát.

Külön dicséretet érdemel pártiskolánk minden egyes hallgatója, akik a város különböző részein segítettek többi elvtársunk munkájában.

Mindössze 3 kiló tengerit kell a jóvátételbe beadott süldő után beszoigáltatni

A jóvátétel beszoigáltatásakorán tavaly minden egyes beszoigáltatott süldő után 8 mázsa vegyes terményt kellett adnia. Most az egész megye parasztsága előtt vitás az a kérdés, hogy az idei jóvátételi kivételeknél milyen és mennyi terményt kell a sertésekkel beszoigáltatni.

Szabó István nemzetgyűlési képviselő elvtárs beszélt ebben az ügyben Balogh István fősápnál, aki a következő felvilágosítást adta:

— Az ides jóvátételi beszoigáltatás másképpen történik, mint a

Levalyi. Az egész országban összesen 90.000 süldőt adnak be s a vidékről beadott süldőket a nagytényei és kőbányai hizaldákban bizalják fel. Mindössze 3 kg tengerit kell beadni egy-egy süldő után, hogy a szállítás ideje alatt táplálni tudják. Aki ennél többet kér, az törvénytelenül jár el. Arról sincsen szó, hogy utólag vessenek ki nagyobb terménymennyiségre követést, a közellátási kormányzat a beszoigáltatott kukoricából kívánja felhizlatni a jóvátételben beadott sertéseket.

A pedagógusok harca

Május 7-én Budapesten a Pedagógusok Szakszervezete hatalmas arányú demonstratív nagygyűlésen kezdte meg a küzdelmet a jobb anyagi ellátásért. A nevelők nagy tömegei a munkásszakszervezetekhez méltó szervezethez adtak hangot követeléseiknek. Bebizonyították, hogy jól tudnak élni a demokráciadiala lehetőségekkel és fegyverekkel.

Május 21-én Hajdú megye pedagógustársadalma is megmozdul. Dél-élt 11 órakor az Arany Bika díszteremben megtartandó nagygyűlésükön fel fogják tártni a magyar demokrácia előtt Hajdú megye pedagógusainak nyomorát. Meg fogják kérdezni a pártok kiküldöttait, a kormány képviselőit, a testvér munkásszakszervezeteket, a tanítványok szüleit: helyeslik-e, hogy az értelmiségnek ez a rétege, amelyről nagyrésben függ a jövő magyar nemzetek és az egész magyar demokrácia sorsa, az éhhalállal és a teljes lerongyolódással küzd.

A Pedagógusok Szakszervezetének harci módszere ma az, hogy a kormányzatnak a nevelőkkel szemben tanusított mostoha bánásmódját megfellebbezi a demokratikus közvéleményhez. Reméli, hogy a demokratikus magyar közvélemény a pedagógusok mellé áll és hozzásegíti őket harcuk befejezéséhez. Nem gondolnak ma sztrájkra és rendbontásra, mert jól tudják, hogy a magyar demokráciát most kell a legnagyobb erőfeszítéssel építeni.

A „Néplap”, a Magyar Kommunista Párt lapja, a Pedagógusok Szakszervezetének fellebbezését a magyar demokratikus közvélemény elé terjeszti és szívvel-lélekkel támogatja megmozdulásukat. A magyar közvéleménynek nem lehet más válasza: azonnal meg kell oldani a pedagógusok anyagi kérdéseit. Biztosítani kell számukra a teljes anyagi függetlenséget, mert csak így lehetnek a demokrácia igazi harcosai!

H

Rendes b abiharnagyhajor

A rögtönítelő bíróság dr. András törvényszéki tanácsel az ólon szombaton tárgyalta harnagyhajomi éjjel elkövetés töréses lopás tettésének: A Lajosnak és Hajdú Páln ügyét. A vád képviselője, dr. vári államügyész vádindítvá előadta, hogy Asztalos és május 3-án éjjel 11 és 12 óra között Nemes Imre bihajomi lakos kamaráját s egy zsák búzát, egy zsák árkg lisztet és kolbászt loptak. Asztalos Lajos kihallgatása ittasságával védekezett. A letöltése előtt 3 és fél liter bór meg. Szüleinek 15 hold föld s így semmiképpen nem is y

IDŐJÁRASJELENTÉS

estig: Mérsékelt szél, felhős, több helyen záporos, tar, a hőmérséklet alig vált

A HETI ELŐFIZETÉS

SZER alkalmaszkodik olvasóin részének kereseti viszonyaihoz a jóvedelmek hetenkénti esedgének megfelelően a heti időskénti előfizetést lehetővé teszi

A földművelésügyi min

hatályon kívül helyezte az birtokossági társulat önkorzatának felüggezésére vonatkozó rendelkezést és egyben detj a társulatok közgyűlésszövívása és a tisztségek be

Az igazságügyminiszter

kécz Gyula, az igazságügyminis-teriumba szolgálatfételre be-debreceeni járásbírósi jegyző igazságügyminiszteriumba berendelésének egyidejű metétese mellett áthelyezte a pesti törvényszékhez.

A földművelésügyi min

közli, hogy a tenyészállatgyenyök kiállításai díjának alszolgáló tej ára május 16-tól millió pengő literenként.

A Nemzeti Segély május

13 órakor Rákosi Jenő-u. általt vezetőségi gyűlést tart.

A vallás- és közoktatásügy

miniszter Németh Piroksa debállami és Császy Julianna biúvárosi népszkolai tanítónólis hó 1-i hatállyal kinevezte fizetési osztály 3. fokozatáb

Meszet, bédal Midet,

caért, egyéb élelmiszereit, zért kaphat. Hatvan utca

Benzint vesz

Divatcipő

Vágó Zoltán cipőüzletéből

Piac-utca 38. Széchenyi-utca sarok

Paprikát, Gyufát, Schmollpasztát, Cigaretta papírt
viszonteladóknak
Fahidi József
Simonffy-u. 6. szám

I R Ó G É P
Szakszerű javítás
Molnár Sándor
műszerész-mesternél
Jutányos vétel eladás
Réti György
írógépkereskedőnél
PIAC-UTCA 58. — Telefonhívás: 360

Kalapja piszkos, formátlan?
Szakszerűen tisztítja, formázza
iff. Dalmi kalaposmester
Vár-u. 2. szám (Csapó-u. sarok)

HIREK

Rendes bíróság elé utalták abiharnagybajomi éjszakai betörők ügyét

A rögtönítélő bíróság dr. Trácssy András törvényszéki tanácselnökkel az éjszakai szombaton tárgyalta a bi-harnagybajomi éjszakai betörők ügyét. A vád képviselője, dr. Hegyvári államügyész vádindítványában eladta, hogy Asztalos és Hajdú május 8-án éjjel 11 és 12 óra között betörték Nemes Imre biharnagybajomi lakos kamaráját s onnan egy zsák búzát, egy zsák árpát, 10 kg lisztet és kolbászt loptak el.

Asztalos Lajos kihallgatása során állásfoglalást nyújtott. A tett elkövetése előtt 3 és fél liter bort ittak meg. Szüleinek 15 hold földje van s így semmiképpen nem is volt rá-

szorult a betörés elkövetésére. Nemes Imre kamarájának ajtaját közös erővel benyomták s így jutottak be a helyiségbe. Hasonló vallomást tett Hajdú páli is.

A sértett Nemes Imrét, majd Mózsik Péter bognárt hallgatta ki ezután a bíróság. Mózsik eladta, hogy a betörést megelőzően a két legény nála ivott. Működésében rendszeres embereknek ismerték őket. Akkor is szívték haza, mert másnap reggel szántani akartak menni.

A védelem bizonyításközpontjait indítványozta. A bíróság ezután tanácskozára vonult vissza s rövid megbeszélés után úgy döntött, hogy az ügyet rendes bíróság elé utalja át.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS vasárnap estig: Mérsékelt szél, felhős (vonnások, több helyen záporos), zivatar, a hőmérséklet alig változik.

A HETI ELŐFIZETÉSI RENDSZER alkalmazkodók olvasóink nagy részének keresseti viszonyaihoz, meri a jövedelmek hetenkénti eszékesítésének megfelelően a heti időszakonkénti előfizetést lehetővé teszi.

A földművelésügyi miniszter hatályon kívül helyezte az erdőbirtokossági társulat önkormányzatának felügyelőségére vonatkozó rendelkezést és egyben intézkedett a társulatok közgyűléseinek összehívása és a tisztségek betöltéséről.

Az igazságügyminiszter dr. Miköz Gyula, az igazságügyminiszter-járumban szolgálattételre beosztott debreceni járásbírói jegyzőt az igazságügyminiszter-járumban történi berendelésének egyidejű megszűntetése miatt áthelyezte a budapesti törvényszékhez.

A földművelésügyi miniszter közli, hogy a tényészállagazolványok kiállítási díjának alapjául szolgáló tej ára május 16-tól 36 millió pengő literenként.

A Nemzeti Segély május 22-én 13 órakor Rákosi Jenő u. 4. sz. alatt vezetőségi gyűlést tart.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Németh Piroksa debreceni állami és Császay Juliánna balmazújvárosi népiskolai tanítónőt április hó 1-i hatállyal kinevezte a X. fizetési osztály 3. fokozatába.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dusics Ferencné Gergely Ilona debreceni ref. népiskolai tanítónőt április hó 1-i hatállyal kinevezte a X. fizetési osztály 3. fokozatába.

A Debreceni Magyar-Angol Tanácsag vendégházban május 24-én, pénteken délután 5 órakor az Orvoskari Fizikai Intézet tanszékében (Magos Gy. tér 18-a.) dr. Török Imre egyet. m. tanár előadást tart „A Rockefeller-alapítvány az amerikai élet tükreben” (vetített képekkel). Vendégeket szívesen látunk.

Meszet, bodai földet, pet-csért, egyéb élelmiszert, pénzért kaphat. Hatvan utca 21

Benzint veszek

Divatcipőt Vágó Zoltán cipőüzletéből! Piac-utca 38. Széchenyi-utca sarkán

Ehrenfeld Klára (Ehrenfeld Miksa leánya) és Rozsácz Sándor jegyesek.

A szlovák Népbíróság a felszabadulás óta 23 háborús bűnöst, hazafüggetlenségi és együtműködési ítélt halálra. 175 háborús bűnöst tíz évi fegyházzal, 780 vádlottat pedig 4-4 évi fegyházbüntetéssel sújtottak.

Böhm Vilmos elvtárs, stockholmi magyar követ pénteken átnyújtotta V. Guszláv királynak megbízólevelet.

Wünacher Frigyes, a Hanga volt vezérigazgatója csütörtökön a pestvidéki ügyészség fogházában meghalt. Az orvosok megállapítása szerint szívtrómbózis ölte meg.

A városi hangverszenyekar tagjai a hétfői (20-iki) próbán d. u. 3 órakor a Zenciskola hangversenytérképben megjelent szíveskedjenek.

A háztömb- és utcabizalmiak 21-én, kedden reggel 8 órakor jelenjenek meg a lakóházakban a következő körzetekből: Miklós, Salótróm, Hunyadi- és a vasútállomást lezáró utcákból. Farkas Gyula titkár.

Figyelem! Mindentéle friss halak Hatvan-u. 29., bent az udvarban.

A Zsidó Szövetséghez következő címekre érkeztek levelek: Leifer Jakab rabbi, Ullmann Sándor, Katz Margit, Weisz Sámuel, Rosenbergné Lock Rózsá, Kupfer Géza, Jenő, Székely István, Lantos Ödön, Lantosné Kaszlj Valéria, dr. Klejn Imre, Budai Márton címére.

Szép és olcsó a Piri-cső, Csapó-utca 41., a Rákóczi-utcaval szemben.

Református istentisztelet helye és ideje 1946. év május hó 19-én, Nagytemplomban 8 órakor Kerekes J., 10 órakor Révész I., délután fél 4 órakor ifjúsági evangélicusok. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray S., 11 órakor Szencs L., délután 5 órakor T. Z. Mester-utcai templomban délelőtt 9 órakor Berényi J., délután 4 órakor Erdei K. Iskola-utca 2. 10 órakor Farkas P. Kossuth-utcai templomban 10 órakor Kalmár L., 4 órakor Birinyi J. Árpád-téri templomban 9 órakor Heggyári K. G., 3 órakor Kürthy K. Homokkerti templomban 10 órakor Kovács J., 5 órakor Kovács J. Nyilas-tépi templomban 10 órakor Sipos K., 3 órakor Beregszászi K. Csapókeleti templomban 10 órakor Danesházy S., 3 órakor Vitéz S. Kerekes-telepi templomban 10 órakor Király Z., 3 órakor Király Z. Felsőpariskolában (Széchenyi-u. 54.) délelőtt 9 órakor dr. Erdel M. Teglaertől áll. isk. 10 órakor Zsoltos A. Szoboszlói-utca 4. órakor Farkas P. Fogházban 10 órakor Magyar E. Egyetemi templomban 11 órakor Kerekes Z. Augustus-szanatóriumában negyed 10 órakor Szabó I. Klinikák Kozor és Szabó. Teglaertől szükeketi háiban 9 órakor Kálmán I. Wolaffka-telepi Olvasókör 3 órakor Pál A. Internálótáborban 10 órakor Erdei K. — Tanjai istentiszteletek: Lukaházán délelőtt 9 órakor és Hármashegyen délelőtt 11 órakor Szabó E. Pallagon délelőtt 10 órakor, Kismacsos 2 órakor Nagy S. Perce-dhón 9 órakor Rápoly A. Ondó I. Kádár-dhón 11 órakor Rápoly A. Nagycserén 10 órakor Beregszászi K. Szatan 10 órakor Bótor I. Szencs H. 10 órakor Alföldy E. — Gyermekeketiszteletek: Nagytemplomban 9 órakor Szencs, Révész Z. sz. 10 órakor.

A Kereskedelmi Iparkamara mellett alakított Véleményező Bizottság folyó hó 21-én, kedden délután 3 órakor ülést tart. Az ülésen megbeszélésre kerülnek az iparrevízióval kapcsolatos kérdések, új iparjogviszony iránti kérelmek és más szövevény problémák.

Az államrendőrség debreceni főkapitánysága felhívja azokat a fűvös és vonós hangszeren jól játszó zenészeket, akik jövőjüket a rendőrségnél akarják megalapozni, hogy kipróbálásuk végett jelenkezzenek Debrecen, Wesselényi-tér 4. sz. (volt csendőrlaktanya) a rendőrtanostály parancsnokságon.

Súlyos szerezésségek történt pénteken a Nagyalomáson. Tolatás közben egy mozdony elgázolta Szabó Imre Iskola-utcai lakost, Szabó a mellén súlyosan megsérült.

Ne lépj a fűre, ne okoz kárt az utcára kiírtatott növényzetben.

Nagy Imre 16 éves püspöküladányi fiaköltőber gereblyezés közben véletlenül ráütött a földön esőverő robbanóanyagra. Robbanás következtében a Nagy Imrét súlyos sérülésekkel szállították a debreceni klinikára.

Művelni fényképek, gyermekképek irólészen készítenek Gieser-főbő-nál Piac-utca 43. — Menyasszonyi ruha- és fátlyokölcsönzés.

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket, járműveket, bármilyet, bármily állapotban vásárol, úgyszintén elad vagy becsere!

NAGY JÁNOS Hatvan-utca 41. szám

Hörccsögbőrt, nyúlóbőrt, görénybőrt és mindenféle vadbőrt, szapjút és tollat magas áron vásárol, nyersbőrt készbőrré eserel

Robicsek Bernát Miklós-utca 5. Telefon 277, Miklós-utca elején pinét vagy rakított kerékek.

Az értelmiségi szemináriumot kedden délután 6 órakor pontosan megtartjuk, szemináriumvezető.

A színjátszó csoport tagjai hétfő este 7 órakor feltétlenül jelenjenek meg Arany János-utca 1. b. alatt.

PARTNAPOK BEOSZTASA

Belváros II. sz. hétfő délután 5 órakor Fáy Árpád. **Belváros I. sz. kedde délután 6 órakor** Jakucs Laszlo. **Vagongyár hétfő délután 3 órakor** Sándor László, Fűtőház 3 órakor Fűdes István. **Rákosi-telep 6 órakor** Vares Péter, Vénkert 5 órakor Csátrai Daniel, Homokkerti 4 órakor Bógor Béla. **I. sz. borygyár 4 órakor** Pinózes János. **II. sz. borygyár 3 órakor** Agoston Gyula. **Pikó borygyár fél 5 órakor** Solyom Gábor. **Cipőgyárak egységesített pártnapja 11. ópogár helyiség, 3 órakor** Lazsó István, Kerekes-telep 4 órakor Balogh István. **Dohánygyár 3 órakor** Gál Lajosné. **Üzletvezetőség 3 órakor** Radó István. **Szabadság-telep fél 6 órakor** Szabó István. **Helyi Vasút 3 órakor** Ványai Sándor. **Csopoltók fél 1 órakor** Tóth Mihály. **Csepelkert 6 órakor** Farago Mihály. **Olajmalom 3 órakor** Husz József. **MAV-forgalom 4 órakor** Kovári Laszlo. **Rákant-telep vasárnap délután 4 órakor** Pálfi Sándor. **Klinika hétfő délután 3 órakor** Nemes János. **Textilgyár esütörtök délután 3 órakor** Pogácsás Antal. **Erdi Vasút hétfő délután 3 órakor** Nemes János. **Hajnal-utcai pártszervezet 5 órakor** Szabó Zoltán. **Augusta 5 órakor** Gsernik József. **Nyilas vasárnap délután 4 órakor** Kovács Anurag. **Vilánygyár hétfő délután 3 órakor** Agoston György. **Posta 3 órakor** Varga Domokos.

Felhívjuk a pártnapelődök figyelmét, hogy szombaton délután 4 órakor pártnapelődösítés lesz, ahol előadó Rario István. Megjelenés kötelező. A felhívás szerkesztőségétől szeptember 17-én délután 6 órakor megbeszélést tart az Arany János-utca 1/b. alatti helyi szervezetben, Némethi propagandavezető elvtárs szobájában.

A színjátszó csoport tagjai ma délután 5 órakor feltétlenül jelenjenek meg.

SAKSZERVEZETI HIREK

A magánalkalmazottak gyógyszerész szakosztálya vasárnap délelőtt 10 órakor a szakszervezet helyiségében taggyűlést tart.

Magánalkalmazottak vezetőbizottságának vasárnap reggel fél 9 órakor folytatja előadásait.

Magánalkalmazottak szakszervezete felhívja az összes munkavállalót, valamint u. b. tagok, bizalmiak figyelmét, hogy a hátralékos tagdíjakat 5 napon belül fizessék be a szakszervezet pénztárába, különben a szakszervezet vezetősége kénytelen lesz nemfizető tagjait szakszervezetünkől kizárni.

Magánalkalmazottak szakszervezete vezetősége tagdíjengedélyezést miatt a közlekedési magánalkalmazottakat várta ki tagjai sorából: Sugár Ilkós, Zakány László, Tagdíjengedélyezés és szakszervezetellenes magatartás miatt: Erdős Kálmán és Barkóczy Margit lettek a szakszervezetből kizárva.

A névelők szakszervezete május 21-én, kedden délelőtt 11 órakor az Arany Bika disztermében pedagógusnaggyűlést tart, minden nevelőt ott legyen.

Cukrászok ma délelőtt 11 órakor taggyűlést tartanak.

Házilányok ma délután 2 órakor taggyűlést tartanak.

Felhívjuk a szervezett vízvezeték-szerelő munkásokat, akik munka nélkül vannak, főképp azokat, akiknek szerződésük van, hogy ma délelőtt szerződésük van, hogy ma délelőtt délelőtt fél 9 órakor október jelentkezzenek a vasas befizetőhelyiségben.

Dohánygyári nyugdíjasok ma délután 4 órakor taggyűlést tartanak. A dohánygyári érdekvédelemért harcoló tagok: Vertesi Lajos tartja beszámolóját.

Iparos hírek

Azok a fűvös iparosok, akik a forgalmi adóközfűvöségre részt akarnak venni, hétfőn fél 6 órakor jelenjenek meg az iparrevízióval és forgalmi adóközfűvöségre mindenki hozza megfával.

A növelők és rokonok május 21-én délután 4 órakor szakszervezeti ülést tartanak. Csernára előfizetés.

A kalapos szakszervezet hétfőn délután 2 órakor ülést tart.

A fodrász szakszervezet hétfőn délután 6 órakor osztálybásorozás ügyben —18. H.

Kereskedő hírek

Kereskedői nagygyűlés ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a Társulat disztermében. Tárgy: Beszámoló a budapesti útról, időcsere problémák, dr. Ráday László tanácsadó titkár ismertetni fogja az iparrevíziót.

Textil kiskereskedők kedden, 21-én délután 4 órakor szakszervezeti ülést tartanak. Tárgy: hat tag megválasztás az iparrevízióra. A tárgy fontos-ságára való tekintettel, mivel 16 vagy nemléte kérdéséről van szó, minden tag megjelenése kötelező. Elnökség.

Egyesített nagykereskedői szakszervezet ma, vasárnap délelőtt 9 órakor fontos ügyeket adóközfűvöségre, iparrevízió értékelést tart.

Tárgyi és építkezési anyag kereskedők 20-án, hétfőn délután 4 órakor ülést tartanak.

Közvetítőkereskedők 20-án, hétfőn délután 4 órakor ülést tartanak.

Közműveket ipartársulata felhívja tagjait, hogy a ma fél 11 órakor tartandó iparrevízióról szóló gyűlésen minden tag saját érdekében jelenjen meg. Azok a közvetítők, akiknek az áprilisi adóbevallásuk a forgalmi adóhivatal kikérsítette, azok vasárnap délelőtt 9-12 óráig adják be a Tartalatlal.

ARANYÉRT
magas árat fizet
Moskovics S. ákszerész
Piac-utca 41.

Gyapjút szövételrt
eserőlünk vagy legmagasabb áron veszünk. **HÖRCCSÖGBŐRÉRT** és egyéb vadbőrt mindenkor a legmagasabb árat adjuk.

Friedländer Testvérek
Debrecen, Hatvan-u. 37. Tel: 3-24.

Nőben Éva.
Cukrászkészletmennyekben

Tóth
az első
Simonyi-út 38.
Nagyerdő, villamos megállónál

Másfélévi börtönrre ítélték Matiszfalvyt

Pénteken folytatta a budapesti büntető törvényszék Matiszfalvy István ér. volt népügyész bűnügyének tárgyalását. Este hirdették ítéletet a büntető törvényszék: bűnösnek mondta ki Matiszfalvy Istvánt fogolyszökítés bűntettében és befolyással való üzérkedés vétségében, ezért egyévi és hathónapi börtönrre, valamint egymillió adópengő megfizetésére ítélte. Az ítélet nem jogerős.

MNDSZ

Felhívom a növelőségi szervezetek Rákosi-telep, Szabadság-telep, Csapókeleti, Homokkerti, Posta, Dohánygyár propagandistáit és belvárosi propagandista csoportunk tagjait, Hegyvári László, Kurek József, Halász, Gy. Gósteredő, Berencs, Benyó Vincenót, Balog István, Póth István, Magos Györgynét, Pinózes Jánosné, Pogácsás Antalné, és Nyilas Zoltánét, hogy szórduán délután 4 órakor Piac-utca 59. alatt pontosan szíveskedjenek megjelenni.

TALALT TÁRGYAK ARVERESE

A debreceni rendőrfőkapitány-sághoz 1945. évi január hó 1-től 1945. évi május hó 25-ig beszolgáltatott olyan talált tárgyak, melyeknek jogos tulajdonosa megállapítható nem volt, folyó hó 29-én d. e. 9 órai kezdettel a rendőrfőkapitány-ság Kossuth-utca 20. I. em. 65. sz. hivatalos helyiségében nyilvános árverésen eladtnak.

Tengerliszt kiosztás

Értékesítő a közlekedési ügyosztály a város elítált lakosságát, hogy a május hó 20-án és 21-én számla elismertje 50-es és 51-es számú szelvényre 15-15 (tízpénz-tízpénz) doka tengerlisztet szerzhethetnek be a fűszerkiskereskedőknél.

A tengerliszt fogyasztói ára 40 millió azaz negyvenmillió pengő.

Május hó 20-án és 21-én a fenti jegyzelvényekre kényeret kiszolgáltatni nem szabad. A pótkenyeregyek 140. és 141-es számú szelvényre sem kényeret, sem tengerlisztet kiszolgáltatni nem szabad.

Egyben értesíti a közlekedési ügyosztály a város elítált lakosságát, hogy a jelenleg kiosztás alatt álló tengerliszt fogyasztói ára litárenként 160 millió azaz negyvenhatvan millió pengő.

HIRDETMEY

A SERTESBESZOLGÁLTATÁSRÓL

Felhívja a Városi Tanács a város érdekelte lakosságát, hogy az 1946. évre már most esedékes és a holdandokénti kivétel alapján megállapított sertésbeszolgáltatási kötelezettségének haladéktalanul tegyen eleget.

Amennyiben jelen felhívás erredménytelen maradna, úgy a Tanács mulasztók ellen a törvény teljes szigorával fog eljárni, ezen túlmenően az szükséges sertésmennyiséget az érdekeltek terhére és költségére a hatóság fogja felszámolni.

Városi Tanács

Cirokseprű
viszonteladók részére alkalmi olcsó árban

RÓTH-nál
Simonffy-u. 5. szám (tejpiac, az átjárónál)

Üzleti-leltár,
illetménykimutatás nyomtatványok a hivatalos mintának megfelelő kivitelben, valamint forgalmiadó - blokk kapható a „Szabadság”-nyomdában Bajcsy-Zsilinszky-utca 16. szám

SZÍNHÁZ

Elkészült a Kultúrhét színházi műsorterve

Megállapodás történt a Kultúrhét színházi műsorára vonatkozóan. Három darab kerül színre a Kultúrhét folyamán: Mórlec Zsigmond „Sári bíró“-ja, Francois de Curelle „Misztikus vihar“-a és Kurt Weil-Berthold Brecht „Koldusoperá“-ja.

Heresi Sándor kitűnő rigjátékát adták elő pénteken a Csokonai-színházban. Az előadásra összesen 16 (tizenhat!) néző váltott jegyet.

Ne akarjon Debreceen közönsége elmaradottnak lenni a 2-300 lakosú falvak közönségénél, melyek a prózai társulatokat is kesső megbeszéléssel fogadják.

A színház tagjai eddig — régi szokások alapján — negyvenharkentől tizötig kapták fizetésüket. Belezna J. István színházvezető szociális szempontokat vett figyelembe.

MOZIK MŰSORA

PETOFI-MOZGÓ. Második új, demokrálikus magyar film: „AZ ARANYÓRA.“ Szörényi, Gözon, Bilcsi a főszerepben. — Új amerikai víradó. Előadás: fél 4, egyenyed 6, 7 órakor. Vasárnap d. e. 11-kor is. APOLLO-MOZI: „A JÉG HÁTÁN IS MEGELÜNK.“ Amerikai vígjáték. Lon Costello és Bud Abbott. Előadások kezdete: fél 4, fél 6 és 7 órakor. Vasárnap és ünnepnap 11 órakor is. METEOR-MOZGÓ. Május 19-én, vasárnap „EGYETLEN ÉJSZAKA“ Pierre Blanchar. — Kétfő műsor! Előadások kezdete: fél 6 és 7 óra. Vasárnap 2, fél 4 és egyenyed 6.

Leggyorsabban, kifogástalanul fest és tisztít Nagy Lajos

Tollat, hörcsögbőrt, vadbőröket, gyapjút legmagasabb napi árban vesznek. Szalavetz Bajcsy-Zsilinszky-utca 35-37. sz. (Vélt József, Mátyás herceg-utca.) Művészi házköz megyek.

SPORT

Két érdekos mérkőzés kerül lebonyolításra ma délután a Diószegi-úti sporttelepen. Fél 3 órai kezdettel a MÁV Bozsok játssza a Nyiregyházi MÁV Egységével. A MÁV Bozsokban szereplő Kispeter és Csabai, a két játékoskal meg erősített együttes biztos győzelme várható a nyiregyháziak ellen. — Fél 5 órakor a DVSC II.—DKASEI serlegmérkőzés kerül lejátszásra. A hétold-hetrol javuló kecskedő csapat szóp mérkőzés fog vívni a DVSC tartalékgárdájával.

A DVSC erősen tartalékos csapatát utazott el Csepel elleni mérkőzésre. Zilahy, Szilágyi II. és Tisza sérült, egyikük sem játszhat. A középfedezet kérdése megoldódott, azzal hogy Szabó Bandi, akinek szombat délután temeték édesanyját, onfelüldözöan vállalta a játékokat és szombat este utána utazott a csapatnak. A DVSC lelut Nagy Mihály — Csokai, Szűcs — Szabó II., Szabó I. Kádás — Komlóssy, Nagy III., Sidlik, Dobos, Balla összehúllásban játszik Csepelen.

Nyiregyházaan a kerületi bajnokság rangadójá kerül lejátszásra a DMTE és a Nyiregyházi MADISz között. A két élen álló csapat heves küzdelmet fog vívni a bajnoki pontokért.

Hatalmas tömeggel vette kezdetét a középiskolások tehetségkutató atlétikai versenye. A verseny ma reggel fél 9 órakor az egyetemi sporttelepen folytatódik.

Tovább folyik a játékosoktatás. Újabban Kubalát, a Ferencvárosi klub jobbösszetételűt szöktették meg Posonyba. Az MLSz-nek elérys rendszabályokhoz kellene nyulnia, hogy a játékosvándorlásnak véget vessen.

A legjobb tíz csapat bajnokságának mai fordulójan Ferencváros—Szeged, Haladás—Vasas, Csepel—DVSC, MTK—Csepel, SZAC—Kispeter mérkőzések kerülnek lebonyolításra.

A Munkás Sport Központ labdarúgó-pályán, labdát és más felszerelést bocsát kedvezményesen áron a Munkás Sportközpont tageszcsületi között. Jelentkezni lehet június 15-ig.

E. Nagy László, a P. MÁV középiskolára, akit ma a világmérvényű mérkőzés, azonban a DVSC-be lép, résztvevő a DVSC legutóbbi edzésén. Érdemes füzioval kapcsolatban terjedtek el hírek Debreceenben. A kerületi bajnokságban legesélyesebben szereplő két debreceni csapat vezetője kezdte meg a tárgyalásokat a két csapat egyesüléséről. Az a terv, hogy ha a két csapat egyesül, akkor további erőesrésekkel nagy eréllyel indulnának a vidéki bajnoki címért lejátszásra kerülő mérkőzésekre és mint a vidéki bajnoka esetleg felkerülne az Országos Bajnokság első osztályába. Ebben az esetben Debreceennek két elsőosztályú csapata lenne összel és a közönség minden héten elsőosztályú mérkőzést láthatna. A füzio ügyében folytak a megbeszélések.

A játékosvezetők Testületének elnöksége ma délelőtt 9 órakor a kerületi Rákóczi-utca 20. szám alatti helyiségben ülést tart.

A DVSC birkozóárdája ma reggel utazik el a kabai hírvető mérkőzésre. Az országos bajnok-együttes legjobbjaival. Némethy Gyula magyar válogatottal, Tarányi József, Sipos sokszoros bajnokokkal, Delivel, Györfalvirral, Antallal, Tarcsival, Naggyal, Paskulyal indulnak el Kabára, hogy a birkozósportot szép, élvezetes küzdelmekben népszerűsítsék. A DVSC kabai bemutatómérkőzését, mely a Bajcsy-fürdőben kerül lebonyolításra, Gúbo Gyula, a régi, kiváló sportember szervezte meg.

A piarista gimnázium kosárlabdacsapata 70:1 arányú győzelmet aratott a gyakorlatgimnázium kosárlabdázói felett.

Az angol kupagyőztes Budapestre jön és az FTC—MTK kombinált ellen fog játszani. Az angol csapat előzőleg Bécsben játszott.

A DVSC május 26-án az MTK ellen játszik Debreceenben. Az MTK csapata hat éve nem játszott Debreceenben, utoljára a Bozsok elleni bajnoki mérkőzésen láthatta a közönség. Aztán az elmult rezsiben megszűntették az MTK-t is a Bozsokait is. A kitűnő nagyműltű csapat debreceni játékaik rekordközönség várja. A csapatban Rivó, Polgár, a két Kovács, Horóki, Füzér, Ádám, Palatinus, Hajdú személyében egész sereg kitűnő játékos szerepel.

Az osztályozó csoportban küzdő Dorog csapatában két volt debreceni játékos szerepel — kitűnően. Hevesi, a Bozsok volt balszélsője és Turay II., a „kis Sutyó“, aki a Bozsokai utolsó esztendőjében dirigálta a két-sárgák tamarasórárt.

A Postás csapata a Hajdúszoboszló MTE ellen játszik ma délután fél 5 órakor az egyetemi sporttelepen kerületi bajnoki mérkőzésen.

A DMTE II. össez játékosai vasárnap a Dohánygyári pályán fél 10 órára a MADISz ellen barátságos mérkőzésre jelennek meg.

Rádióműsor

MÁJUS 19, VASÁRNAP. 6.45: Hírek, műsorismertetés — 7.05: Reggeli zene — 8: Gyónarészletek — 9: Róm. kat. vallások felőre — 9.30: Gör. kat. istentisztelet — 10: Hírek — 10.10: Orosz muzika — 11: Puskin: A koporsó — 11.20: Humpries: Concerto — 11.30: A Pénz-jegynyomda énekara énekel — 12: Horangzők hírek — 12.15: Anyák öt napra — 12.20: A Rádiócsenkar Játéka — 13.20: Dante — Kolozsvári Grandpierre Emil összehúllása — 13.50: Liszt: Paulai Szent Peronc a hullamokon — 14: Hírek — 14.10: Debussy — Ravel műveiből — 15: Ünnepi krónika — 15.20: Rousseau mint zenész — 15.55: Műsorismertetés, hírek, a Népművelési Központ közleményei — 16.10: Deris percek — 16.20: Cigányzene — 17: Aludrádió — 18: Hírek, Vöröskeresztközlemények — 18.15: Román est — 19.15: Jambor László énekel — 19.40: Előadás hang-mezsekkel — 20: Hírek — 20.20: Táncczene — 20.50: Hírek oroszul — 21: A Rádió hangja, műsorismertetés — 21.15: Lemezvásárlás „Anno 1946“ — 21.50: Hírek angolul — 22: Hírek, sporthírek, Vöröskereszt-közlemények — 22.35: Nagykovácsi lóvna énekel — 22.50: Hírek franciául — 23: Elfelejtett dallamok

MÁJUS 20, HÉTFŐ. 6.30: Faludrádió — 6.45: Hírek, műsorismertetés — 7.05: Reggeli zene — 8: Házartási tanácsadó — 8.15: Operettrezsletek — 9: A WM vállalatok dolgozóinak zenekara játszik — 10: Hírek — 10.10: Jazz — 10.30: Rádióiskola — 12: Horangzők hírek — 12.15: Brahms: a-moll klarinét trió — 12.40: Előadás — 13: Jazz — 14: Hírek, Vöröskeresztközlemények — 14.20: Rádiólexikon — 14.35: Szalonzene — 15.15: Rádióiskola — 15.55: Műsorismertetés, hírek, a Népművelési Központ közleményei — 16.10: Előadás — 16.25: Zongoraszámok — 16.45: Előadás — 17: Parthíradó — 17.10: A Pro Arte művészegyetes énekel — 17.30: Az ifjújég hangja — 17.50: Wagner: Lohengrin (Előjáték) — 18: Hírek, Vöröskeresztközlemények — 18.15: Elbeszélés — 18.35: Énekszámok — 18.50: Előadás — 19.05: „A Conway család.“ Játék három felvonásban — 19.40: Hírek — 21: Hírek oroszul — 21.50: Hírek angolul — 22: Hírek — 22.20: A hazáhozatalt kormánybiztosság közleményei — 22.30: Hangmezevétel — 22.50: Hírek franciául — 23: Hírösszeoglalás — 23.10: Hadifoglyhíradó — 23.20: Keresőszolgálat.

Felhívások

A Földművesszövetkezet összes csoportjainak intézőbizottsági tagjait, valamint igazgatósági tagjait felhívom, hogy 19-én, vasárnap délelőtt 9 órára a Földmunkás szakszervezetben fontos ügyben tartandó megbeszélésre teljes számban jelenjenek meg. Tárgy: a megyei választmányi tagok jelölése és megválasztása. KUN MÁRTON megyei titkár, ig. elnök.

Értesítem a fürdőző közönséget, hogy a városi fürdő 1 drb pokrócot, egy idenyfürdő-bőrt, 1 drb lepedőt, 1 drb ideny kabinbőrt, 1 drb ideny fürdőzőt, 12 darabólló fűzetjeget ad az arra jelentkezőknek. A osere tárgyat képező anyagok kifogástalan tisztá, folt- és stoppolásmentes kell hogy legyenek. A bőrtetek és fűzetjegyek csak korlátozott számban adhatók ki, (40 darab kabinbőrt, 50 darab fürdőbőrt és 100 darab fűzetjeget.) A bőrtetek a jelentkezők sorrendjében lesznek kiadva. polgármester.

Illetménykimutatás, lakásadó kiszámítási jegyzék, forgalmi-adó-blok. Az általános kereseti és társulati adó alá eső jövedelmek és a befizetett adóelőlegek bejelentésére szolgáló nyomtatvány kapható a „Szabadság“ nyomdában. Bajcsy-Zsilinszky Endre-utca 16.

Makulatura. Kapható a „Szabadság“-nyomdában, Bajcsy-Zsilinszky-utca 16.sz.

Fürdőáruk

Értesítem a város fürdőző közönséget, hogy a nagyerdői nyári fürdő május hó 19-én megnyílik. Nyitvatartási ideje — további intézkedésre — reggel fél 8 óratól (vasárnap 7 óratól) este 6 óráig. A nyári fürdő megnyitásával kapcsolatosan a thermal és kádfürdő üzemideje megváltozik, és megváltozik reggel fél 8 óratól 12 óráig, 2 óratól 6 óráig, vasár. és ünnepnapon 7 óratól 12 óráig. Fürdőáruk: Napijegy felnőtteknek — 50 millió, Napijegy gyermekeknek — 40 „ Kabinjegy családoknak — 40 „ Thermal-fürdő — 50 „ Kádfürdő — 60 „ Masszázs — 30 „ Kedvezményes jegyeket, valamint havi- és idenybőrteteket a fürdő nem szolgálat ki. Polgármester.

Előfizetés egy hónapra 500 millió.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÁDÓ ISTVAN. Szerkesztő: HAJDÚ FERENC. Szerkesztőség: Debreceen, Piac-utca 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 254. Kiadóhivatal: Debreceen, Bajcsy-Zs. u. 16. szám. Telefonszám: 205. Nyomatott a „Szabadság“ nyomda és kiadóvállalat vörösgöpcében. Felelős nyomdaigazgató: MENESZ JANOS.

Minden óra tökéletes javítás. — Tokok, számlapok és alkatrészek készítése. Óraműves Csapó-utca 72. sz. Kanyar.

Tollat, hörcsögbőrt és egyéb vadbőrt a legmagasabb árban vásárol. FÖGEL PÁL DEBRECEN, Szepességi-u. 14.

APRÓHIRDETÉSEK

felvétele: Bajcsy-Zsilinszky-u. 16 és a Kultúra-könyvkereskedésben, Piac-u. 53.

Veszek, eladok és cserélek. háló, ebédlőt, kombinált szobát, rökamét, fehélt, zongorát, perzsaasztályt és más szőnyeg, varrógépet, irógépet, férfi, női ruhát, bundákat, jégsezkrényt, kályhát és kályhahűtőjelet. MEZEI öszeres. Vörösmarty-utca 12.

HÁZASSÁG. Házaságot diskreton, eredményesen követtél. Hógöy Imre, Debreceen, Varga-utca 24. szám. 217.

ALLÁS. Napszámok felvételének az egykori építkezéshez. Déli-sor 19. 314.

Cyrmeszerető nőt fizetéssel, teljes ellátással felvesz Petboné, Kossuth-u. 37. 319.

LAKÁS. Szoba, előszoba, minden mellékalkajegyből álló lakás jószágtartással, elcserelehető belvárosi kettőszobással. Nográdi Mátyás 20. Falóger mellett. 303.

Mosott rongyot veszünk. Szövetkezei Borygyár, Vágóhid-utca 2. 310.

Egyedülálló, igénytelen fiatal főtiszviselő magános hölgynek, vagy családnláthóthot keres. A kiadóhivatalba „Családtag“ jellegű beadvány címet személyesen felkeresni megbeszélés végett. 306.

ESERE. Szappannak való zsirt és plaját szappanna atóserél: Pál János szappanos mester. Kőlcsey-u. 8. Sz. 57.

Kérekpárt, permeterzőt kitűnő állapotban adok szerzősre. Széchenyi-u. 55. Sz. 309.

Egy női kérekpárt sört elcserelek. Bethlen-utca 5. 318.

Jégsezkrény, 36-os, barna talpalpú, fekete talpalpú cipő, mikkel függönytartó, hörgaműria eladó, elcsereleendő. Piac 5. Bőrtököl. Sz. 313.

Nem baj, ha nincsen pénze! Víz- és gázvezetékét javítjuk, átalakítjuk és üzembehelyezzük természetben elszámolással is. Nagy Béla víz- és gázvezetékészerele, Garay-utca 15.

Autóalkatrészek eladók. Honvéd-utca 24. G.

Három rézútból álló szezelőde felszerelés szesz-üzregéppel eladó és 12 lóerős petroleum-motor. Értékelt lehet Hajdúszoboszló, mény, Debreceeni-u. 48. 292.

Zongorát, hegedűt javít. hangol, — vétel, eladás. Tanczer, Batthyány 1. Emeleten. 322.

100-as „Mitra“ motor-kerekű, világvégő rádió, női tavaszi kabát eladó. Arany János-utca 2. II. 7. 307.

Villanymotor 1 db 110 volt 1.6 lóerős; 1 db 110 volt — 8 lóerős aranyélt eladó. Péterfia 26. 312.

Zongora, kitűnő jóhangú, szép kivitelű, aranyélt eladó. Péterfia 26. 311.

Telek eladó. Értékelt Erdősnél, Szabó Kálmán-u. 65. Homokkert. 313.

Eladó Gerébi-kert, Irén-utca 47. számú telek, nemes gyümölcsfákkal telepítve. Gyantott boroshordók, szemestengert és korpa. Értékelt Nyil-utca 45. szám. Aranyélt is elcserelem. 315.

Tölgyfa léckerítés ajtóval, kapuval, 40 méter hosszú, elemélt eladó, továbbá 8 drb ötméteres szarufa, Piac 41. Emelet 7. 316.

Darabos és oltotmez, cement folyamhomok, tető-cserép, kátránykezelő igénylés nélkül kapható. Kész-mészület, Szoboszló-u. 4/A, Csapó-utca 62. sz. Telefon: 514. 251.

EGYÉB. Oratólogusnő mindenki környeléből biztos analízist nyújt. Széchenyi 19. 309.

Világ proletári

A MAGYAR III. ÉVFOLYAM, III. SZÁM.

A pedagógus

A pedagógus társadalom értelemiségnek az a rétege, amely elmult rendszer népellessé nek leginkább mosloha gy volt. Még élönken emlékeztél től a jövő generáció javadalórádó tanárok, akiket fany morral „Hóman-hoyok“-nak tek s akik életrészvényben állottak felette a szellemi inskásoknak. A pedagógusoknak den okuk megvolt arra, hogy az új, szabadabb világ megésé, amely nagyobb megbesrészesíti azt a dolgozó réteget től a jövő generáció nevelésé. Meg kell állapítanunk, hogy dagógus társadalom eddig kaptá meg azt, amit várt. A kalmazottak általában igazsnál rossz helyzetben vannak. gúnalkalmazottakkal szemben, lenző erre a Gazdasági Fő legutóbbi rendelete, amely j akarván a közalkalmazottak tén, kimondta, hogy a közalk zottak fizetése a magánalkal tek 60 százalékát kell hogy elnevelők azok, akik még a köz mazottak közül is a legesleté.

A nevelők azt várják a de cialtól, hogy javítsa meg életü gelket. Azt várják, hogy egész tehetségükkel és tudá nevelik az új nemzedéket, le a legszükségesebb anyagi fe biztosítva legyenek számukra. ben igazuk is van, mert a gyobb jóakarát sem elegendő hogy chesen, rongyosan jó munkát lehessen végezni. A jövő nemzedék nevelése hoteetlen horderejű feladat. E lán nem közömbös, hogy a jő neráció kik és hogyan nevel pedagógusok vállalni nyugszik mokrácia jövőndő sorsa. A kralikus társadalom nem en meg azt az igazságtalanságot azok, akikre gyermekeik ne bízza, a legszanyarúbb sorsba gödjenek.

Juhász Nagy Rákos

Károlyi Mihály mondotta a zetgyűlésen politikai fejlőd hogy ő már nem károlyista. túljutott 1918-on és az oktob son — írja a „Szabad Né MKP központi lapja. Elmondhatni ugyanezt J Nagy Sándorról, az októberi dalom most elhunyt kiváló ne sáról. Rákosi elvársához írt levele — szinte politikai véglete — megrázó bizonyítéka le. A Magyar Kommunista Pá Kedves Barátom! A politika nem szentime itt is érvényre jutnak. Így mindíg nemcsak a politikába Most, midőn végső búcs ságotad megköszönjem és k fiam számára. Add át utolsó üdvözlöte Farkas, Vas Zoltán és a föl Sok szeretettel köszönt